Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 118 (17241) | 1986 оной май 22, четверг | Сэн 3 мүн.

ҮРЫСӨӨНЭЙ
СҮҮЛХЫ ХҮСЭН

...й Дровалиин бригадын амжалтата ажал тухай суу ...марай түмэр замай барилгашадай дунда үнинэй та- ...партиин ехэ хуралдаанай урда тээ «КПСС-эй XXVII ... хүндэлэлдэ — габшагай ажалай 27 декада» гэһэн ...гража, үргэн ехэ социалис мүрысөө үүсхээ бэлэй. ...тоннель малтаха талаар бүхэсоюзна рекорд ахижа, 176,5 метр хадын малталга хэдэг болоһон байна. Ха- ...публикын коммунистнуудай этигэл найдабарида хүр- ...ПСС-эй XXVII съездын делегадаар тэрэ һунгагдаһан ...ездын үдэрнүүд олон юумэ бодомжолуулаа, шэнэ ...ориг түхөөгөө, улам һайнаар ажаллаха эрмэлзэл тү- Москваһаа бусажа ерэмсээрээ, бригадынгаа гэшүүдтэй бодоһон тухайгаа хөөрэлдэжэ, арга боломжонуудаа ...ин хаража үзөөд, Агуу ехэ Октябриин 70 жэлэй ойн ...хоер жэлэйнгээ түсэб эрхим шанартайгаар дүүргэхэ ...шидэбэ. Ажалша коллективэйнгээ зүгһөө тэдэ имэ ...аар БАМ-ай бүхы барилгашадта хандаһан байна. Энэ ...тэй һайхан үүсхэлыень хаа хаанагүй дэмжэжэ, үргэн ... социалис мүрысөөн мүнөө дэлгэрэнхэй. Хэлэһэн үгэ- ...эн сэхэ Николай Петрович Дровалиин бригадынхид улам эршэтэйгээр, үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлжэ Тиигэжэ бүхыдөө энэ агуу барилга дээрэ ашаг үрэ ...үдэлөөн улам үргэдэнэ.

...шар юу харуулнаб гэхэдэ, мүнөө үедэ, социально- ...ческа хүгжэлтые хурдадхаха, үйлэдбэриин ашаг үрэ ...рые хараа байса дээшэлүүлхэ талаар нилээд ехэшье, ...е зорилгонуудай табигдаад байхада, ажалшадай эдэб- ...эл бадарааха, хүн бүхэнэй дундаршагүй бэлиг шада- дууһан элсүүлхэ ёһотой болоно бшуу. Эндэһээл бүхы ...хитэй, айхабтар ехэ удха шанартай. Эсэсэй эсэстэ ма- ...жалтын бүхы асуудалнуудые хүн лэ шиидхэнэ ха юм. ...тын хүсэл эрмэлзэл, эдэбхи үүсхэл ба хүсэ шадал ...анай бүхы амжалтын эшэ үндэһэн болодог гэжэ пар- тоолоно. Энэ тон зүб.

...агаараа, сахилза хүхөөрөө гэдэгтэл адли, манай хүг- ...шата бүхэн өөрын онсо илгаатай, өөрсэ эрилтэтэй Энэмнай социалис мүрысөө эмхидхэлгэдэ, олониитэ- ...эсэлгэдэ, үрэ дүнгүүдыень согсололгодошье хабаа- ... талаар съездын урда тээхи үе һонирхолтой дүй дүр- ...уулаа. Арбан нэгэдэхи табан жэлые амжалтатайгаар ..., түрэл партиингаа XXVII съездые нэрэтэй түрэтэй- ...таха гэһэн ёһотойл бүгэдэ арадай хүдэлөөн эхилжэ, ...шье, һайханшье үрэ дүнгүүд туйлагдаа гээшэб! Ма- ... республикада нимэл байгаа. Эрхимэй эрхимүүд — ... бригада болон фермэ «КПСС-эй XXVII съездын ...э коллектив» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртөө, 72 пред- ... колхоз, совхоз болон бусад ажалша коллектив тү- ...иеэ бии болгогдоһон, республикын Хүндэлэлэй дэб- ...рүүлагдаа. Шэлэй заводой Н-Д. Д-Д. Юможаповай ...рилдэг шэл багсалан хайрсагладаг бригада, «Глав- ...ройн» 8-дахи СМУ-гай, Буряадай АССР-эй габьяата ...шан Н. С. Ануфриевай комплексно бригада, Дзержин- ...нэрэмжэтэ совхозой Заганай-Адагай И. П. Паньковой ...һү һаалиин фермэ, Яруунын загаһанай заводой П. Н. ...евой ударидадаг загаһашадай бригада, Улаан-Үдын электрын элшэ хүсэ үйлэдбэрилдэг цехэй С. А. Го- ...үйлэлбэрилдэг халаан болон бусад, ажалайнгаа эршэ ...гүй, социалис мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ мүнөөшье ...зандаа.

...шадай дунда шадамар бэрхээр мүрысөө эмхидхэдэг, ...лжэ анхаржа байдаг, хүн бүхэнэй арга шадабариие ...лхэ талаар тааруу зохид хэмжээ абадаг лэ коллек- ...амжалта туйлаа ха юм. Жэшээнь, нарин сэмбын комби- ...дын вольфрам молибденэй комбинадта, Загарайн ...но фабрикада, Оёорой болон Үдын совхозуудта энэ ... үдэр бүриин анхарал хандуулагдадаг байна. Эдэ ...ивүүдтэ хүн бүхэнэй социалис уялга абаха хэрэгые ... тоолодог гээшэ. Юуб гэхэдэ, зарим коллективүүдтэ, ...ой ехэ хөөрэлдэн, зүбшэнгүйгөөр, ниитэ тоо, барим- ...е бэшээд лэ, социалис уялгануудые абаха ябадалаа ...г ушар олон дайралдадаг. Тиимэһээ цех, бригада предприяти тус тустаа ямар зорилготойб гэжэ асуугаа ...о харюу үгэхэ хүн үсөөн байдаг. Имэ уялгануудай ...эньшье бирагүй байдаг шуу.

... үедэ партиин XXVII съездын табиһан шухала зорил- ...е шиидхэхэдээ, хуушанайхяараа алишье юумэндэ, тэ- ...о социалис мүрысөө эрхилэлгэдэшье хандажа боло- ...эли болонхой. Урдань гансал тоогой талые хараадаа ...аа, мүнөө хүдэлмэриин дүнгүүдые олон талаһаань ...э үзэхэ хэрэгтэй болоно. Нэн түрүүн гаргагдаһан ...иин шанар, өөрынь үнэ сэн, ажалша коллектив дото- ..., журам — эдэ бүгэдэ заатагүй хараада абтаха

...өөнэй ябаса болон дүнгүүдые олониитэдэ саг үргэл- ...эсэжэ байха гээшэ социалис мүрысөөнэй гол ёһонуу- ... эрилтэ болоно. Теэд зарим ушарта мүрысөөнэй дүн- ...е гү, али кварталай дүүрэхэдэл эли болодог байна. ...е — хүдөө ажахыдашье, илангаяа промышленностьда ...риин ажалай ябаса олондо мэдээсэжэ байха арга бии Доторой радио байха, «Сахилгаан», дайшалхы хууда- ...е гаргаха арга боломжо бии гээшэ. Энэ талаар нарин ... комбинадта халан абамаар дүй дүршэл үнинэй бии ...й. Ажалай түрүүшүүлдэ, илалтада зорюулагдаһан «Са- ... хуудаһан саг дары гаргагдадаг байна. Түсэбөө урид- ...дүүргэгшэдтэ баглаа сэсэгүүд барюулагдадаг заншал- ... бүгэдын хүмүүжүүлхы үүргэ сэгнэшэгүй.

... нэгэ шухала асуудал гэхэдэ, мүрысөөндэ эрхимлэгшэ- ... дүршэлые олоной дунда үргэнөөр дэлгэрүүлгэ бо- ... И. Ленин социалис мүрысөөн тушаа бэшэхэдээ, ... онсо ехэ удха шанарые тэмдэглэһэн байдаг. ...бодото дээрээ, эрхим һайнаар хүдэлэгшэдэй хажууда ...амай хүдэлдэг, түсэбтэ даабарияа дүүргэдэггүй, голо- ...рдадаг хүдэлмэрилэгшэд али олон дайралдадаг байна. ...шарнууд алишье предприятида үзэгдэнэ гээшэ. ...а барилгын индустриин һалбарида олон байдаг гээшэ. ...һаа, Баргажанай районой Карл Марксын нэрэмжэтэ ...үүта хонишодоороо үнинэй суурхадаг гэжэ мэдээжэ. ...ндэ энэ ажахыда 100 эхэ хонин бүриһөө 50—60 хурь- ...аг хонишод үшөөл олон байһан зандааб! Түрүүшүү- ... арга, дүй дүршэл юундэ бүгэдэнэй ажалай шадаба- ...гдоногүйб!

...иимэһээ социалис мүрысөөнэй гол зорилго гэхэдэ, ...дые өөдэнь татаха, харин дунда зэргээр хүдэлэгшэ- ...рүүшүүлэй зэргэдэ гаргаха хэрэг болоно бшуу. Имаг- ...лектив бүхэнэй бодото байдалые хараадаа абажа, ... бүхэнэй эрхэ байдалһаа үндэһэлһэн мүрысөөн лэ ... ехэтэй байха гэжэ ойлгохо ёһотойбди.

...й ажахын алишье һалбарида хүн бүхэнэй бүтээсэтэй- ...лхэ һайн эрхэ байдал хангаха гээшэ гансашье ажа- ..., харин партийна, профсоюзай организацинуудай гол ... болоно. Нёдондо барилгын эрхим бригаданууд жэл- ...миллион түхэригэй хүдэлмэри хэхэ гэһэн социалис уял- ...е абаһан байна. Хэхэ аргатайшье байгаа. Теэд хангал- ... дээрэһээ, түмэр-бетон зүйлнүүдэй, хирпиисын болон ... холисын саг соогоо асарагдадаггүйһөө боложо, ... зорилгоёо дүүргэжэ шадаагүй. Үүсхэлшэдые гансал ... бэшэ, бодото туһаламжаар дэмжэхэ хэрэгтэй бшуу.

...бүгэдые шэнжэлэн үзэхэдэ, эрид хубилалтын мүнөө ...циалис мүрысөө эмхидхэлгэдэ шэнэ ёһоор, шэнэ эрил- ...р, комплексно гуримаар хандаха ёһотой болоно. Энээн ...артиин XXVII съезд дээрэ онсолон тэмдэглэгдэһэн бай- ...хаил Сергеевич Горбачев Политическэ элидхэл дотор ...хэлээ бэлэй: «...социалис мүрысөөнэй үүргые сэгнэн- ...ын аргагүй. Хүдэлмэриин шанарые дээшэлүүлхэ, ал- ...арьбалалта хэхэ, коллектив бүхэндэ, хүдэлмэриин га- ...ндэ хараалагдаһан түсэбүүдые бэелүүлхэ талаар тэрэ ...гдэхэ ёһотой». Партиин энэ заабариие хэрэг дээ- ...елүүлхэ гээшэ партийна, профсоюзай болон комсомо- ...ганизацинуудай, ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй нангин ... мүн.

ХАБАРАЙ ТАРИЛГА 86

ҮДЭР БҮХЭНӨӨ—ҮНДЭР УРГАСАДА

ШАРГАЛ ТАРЯАН ДОЛГИЛХО...

3. ТҮГНЫН ҮРГЭН ТАЛАДА

Мухар-Шэбэрһээ Улаан-Үдэ руу ошоһон харгыгаар табилуулжа ябатараа, Түгнэ голой хүүргын наана гарамсаараа, баруун гар тээшээ годиржо, холо бэшэ харагдаһан полевой стан тээшэ зорибобди.

— Табан минутаар болзолдоһон сагһаа хожомдобот, — гээд «Заганский» колхозой парткомой секретарь Владимир Иванович Овчинников бидэнэрые угтаба. — Эндэ нүхэр Мироновой хүтэлбэрилдэг тарилгын хоёрдохи комплекс байрлanхай. Һайнаар ажаллана. Шэниисэеэ тарижа дүүргэбэ. Саг соогоол тарилгаяа дүүргэжэ, абаһан уялгануудаа дүүргэхэл ха.

Колхозой таряашадай ажал хэрэгүүд тухай Владимир Ивановичтай хөөрэлдэнэбди. Нёдондо колхозой механизаторнууд орооһото ургамалнуудай таригдаһан таряалангай гектар бүхэнһөө дунда зэргээр 22,2 центнер орооһо сохиһон байна. Харин нэгэ таряаланһаа гектарай 36 центнер орооһон абтажа, Заганай таряашадай, эндэхи газарай арга боломжонуудай ямар байһаниие яһала харуулаа һэн.

Мүнөө жэлдэ 2700 гектарта эршэмтэй технологи хэрэглэгдэжэ, шэниисэ таригдаа. Бүхы үрэһэниинь эрхим шанартай байгаа гээд онсо тэмдэглэхэ шухала.

Байгша оной хабарай тарилгые нилээн һайн бэлэдхэлтэйгээр угтаа хаш гээд ойлгохоор. Полевой стануудтань механизаторнуудай амарха тон һайн эрхэ байдал тогтоогдонхой. Үдын хоол барилгадаа үлүү саг гаргахагүйнь тулада механизаторнуудта сэхэ таряалан дээрэнь халуун эдеэн асарагдана. Энэ зорилгоор хуушан автобус соо столнуудые тааруулжа табяад, трактораар шэрэжэ таряалан дээрэ асарна. Хүйтэн үдэр байгаа һаань, тэрээн соогоо механизаторнууд хооллодог юм.

Социалис мүрысөөнэй дүнгүүд табан хоног бүхэндэ нэгэ дахин гаргагдана. Хубиин урилдаанда илагшадта дамжуулгын улаан вымпел барюулагдажа, табан хоног соо тракторайнь кабина соо үлгөөтэй ябадаг. Харин тарилгын комплекснуудай дунда Заганай суута механизатор Ленинэй орденто Степан Романович Мироновой нэрэмжэтэ шанда хүртэхын түлөө тэмсэл дэлгэрнэ. 1976 оной февраль соо болоһон совхозой партийна хамтын суглаанай шиидхэбэреэр тус шан тогтоогдоо бэлэй. Степан Романович хадаа бүхы наһан соогоо механизатораар, тракторно-таряан ажалай бригадые даагшаар ажаллаа юм. Түгнэ, Сулхараар тэрэнэй ажалай намтарай зүргэнүүд мүнхэ сараагаа үлөөгөө.

Полевой станһаа нилээн холо механизаторнууд ажаллажа байна. Түгнын уһалууриин системын томо каналай эрьедэ машинаһаа буугаад, таряалангай нүгөө захаһаа наашалжа ябаһан агрегадуудай ерэхыень хүлеэнэбди. Нэгэ нэгэ сеялкэ шэрэһэн МТЗ-80 түхэлэй 6 трактор хүрин шаргал тооһо бурьюулан улам наашалба. Тиихэдэнь, тодоод хүлеэжэ байһан үрэһэ болон минеральна үтэгжүүлгэ асарһан машинануудай жолоошод кабинанууд соогоо орожо, бэеэ зэһэнги һууба.

— Хүбүүд, бү яарагты. Мүнөө трактористнуудтаа шангуудые барюулхабди. Һүүлдэнь бушуухан хээдхинэ аабзат, — гээд Владимир Иванович тэдэнэртэ хэлэнэ. — Хүбүүд! наашаа! Нэгэ бага тогтогты! Мүрысөөнэй дүн гаргаабди. Наашаа! Үни болохогүйбди. Намтай районһоо, республикаһаа журналистнууд ерэлсээ! — гэжэ байгаад, загуунаа дүүргэһэн механизаторнуудтаа парткомой секретарь даллана.

Удангүй механизаторнууд булта сугларба. Һүүлшын табан хоногой дүнгөөр колхозой хоёрдохи комплексын коллектив илаһанда тоологдожо, нэгэдэхи һуурида гаража, С. Р.

Мироновой нэрэмжэтэ шанда хүртэһэн байба. «Телевизор дээрэмнай табигдаха даа. Тэндээл тарилгын дүүрэтэр байхань болтогой!» — гэжэ механизатор Иван Николаевич Хохлов энеэбхилнэ. Тиихэдэнь нүхэдынь, С. Н. Лосев, Г. К. Сивухин, А. Н. Поломошнов, А. Н. Максимов болон бусад бултадаа дэмжэнэ.

Хубиин мүрысөөнэй дүнгөөр Владимир Илларионович Иванов илаа. Тэрэ дунда зэргээр үдэр соо 14 гектарһаа бага бэшэ газарта тарилга хэнэ.

— Хамтын подрядай гуримаар ажалланабди. Тиимэһээ минии амжалтада нүхэдэймни оруулһан хубита горитой,— гэжэ Владимир Илларионович нүхэдэйнгөө амаршалгада харюусан мэдүүлнэ.

Тэрэ өөрөө 1960 онһоо хойшо механизатораар ажаллана. Тиихэдээ ходоодоо тусхай тракторнуудые жолоодоо. Гол түлэб бульдозер. Удаань аппаратурщигаар мастерскойдо хүдэлөө. Мүнөө хабар лэ одоол табигдажа, тарилгада хабаадалсахадаа, энэ хүдэлмэридэ ябаха эрмэлзэлэйнгээ үндэһэтэй байһаниие харуулбал ха юм. Коммунис ажалай ударник, арбан нэгэдэхи табан жэлэй ударник Владимир Илларионович Иванов һанал сэдьхэл дүүрэнги мүнөө гартаа адхаһан вымпелээ кабина соогоо үлгөөд, Алексей Николаевич Хохловто хандажа, үрэһэ түргэнөөр хэхыень гуйба. Сагаа гээхэ дурагүй байһаниень ойлгохоор лаб даа.

Агрегадууд хойно хойноһоо загуунуудтаа ороод, урагшаа дабшана. «Мүнөө жэлэй тарилга һайн лэ ябана. Бараг ургаса абтаха аабза гэжэ ехэл найданабди. Игэжэ бодото амжалтаар съездын шиидхэбэриие дүүргэжэ эхилхэһээ дэмбэрэлтэй юун байхаб», — гээд Владимир Иванович хойноһоонь бодолгото болонгёор хаража байхадаа хэлэбэ. Ханааб зүбшан машинанууд тээшээ ошожо ябахадаа, «үшөөшье түргэн дүүргэхээр һэн. Теэд энэ бага багахан таряалан дээрэ томо тракторнуудые олон сеялкэ шэрүүлээд табихын аргагүй. Халаг мэзл. Теэдшье бараг. Имэ зонтой хадаа юушье хэжэ, ямаршье бэрхэшээл дабажа шадахабди», — гэжэ парткомой секретарь нэмээ һэн.

Машинада һууха болоод байхадамнай, Владимир Иванович бидэнэртэ дахинаа хандажа, «нэгэ бага удаарыт!» — гэбэ.

— Огто мартаад байбалби. Манай хартаабхашадай ажал тухай богонихонооршье дурдаа һаатнай, һанаамнай хананги байха һэн. «Хоёрдохи хилээмэнэй» баян ургаса ургуулха гээшэ хүшэр лэ хэрэг. Мүнөө тэрэнээ һуулгажа эхилээбди. Бүхыдөө 300 гектарта хартаабха тарихабди. Тэрэниие һуулгадаг 4 агрегат хүдэлнэ. Хоёр машина үрэһыень зөөдэг болонхой. Үдэр соо 20 гектарһаа бага бэшэ газарта хартаабха таригдана. Михаил Павлович Алексеев, Мартемьян Павлович Алексеев, Федор Нестерович Будников болон бусад эндэ габшагайгаар ажаллана. Хүлисэгты. Энээниие тандаа дуулгахаяа тогтоогоо һэм даа,—гэжэ Владимир Иванович энеэбхилбэ. Тиихэдэнь ажалша бэрхэ зон тухайгаа олондо мэдээжэ болгожо, нэрэ хүндыень хододоо дээрэ үргэжэ ябаха зорилгоёо парткомой секретарь дүүргэжэл ябана гээд бодоо һэмди.

Ц. БАЛДАНОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Колхозой түрүүлэгшэ Н. М. Гороховский механизаторнуудтай хөөрэлдэнэ. 2. В. И. Иванов шангуудые абаад байна. (зүүн гарһаа), А. М. Кузнецов, П. И. Теслев. 3. Парткомой секретарь В. И. Овчинников мүрысөөнэй дүнгүүд тухай соносхо но.

Ж. ХАЛБАЗЫКОВАЙ зурагууд.

Хөөрэлдөөнүүд үргэлжэлһөөр

М. С. Горбачев Испаниин правительствын Түрүүлэгшэ, Испаниин Социалис хүдэлмэришэнэй партиин Генеральна секретарь Ф. Гонсалестай майн 20-до Кремль соо уулзаба.

Бүтэмжэтэй һайн хөөрэлдөөнэй үедэ өөһэд өөһэдынгөө хараа бодолые үнэн сэхээр зэргэсүүлэн хаража үзэһэнэй, хараа бодол болон эрхэ байдалайнгаа илгаатай байһые хүндэлһэнэй ашаар М. С. Горбачев Ф. Гонсалес хоёр талын аша туһада, бүхы европын, дэлхэй дээрэхи байдалые һайжаруулгын аша тусада СССР-эй болон Испаниин хоорондохи ажал ябуулгые гүнзэгырүүлхэ шухала гэһэн тобшолол хэхэ зуураа, эдэ хөөрэлдөөнүүд хоёр ороной арадуудай хоорондохи политическэ хөөрэлдөөе, экономическа ба соёлой харилсаае хүгжөөлгэдэ, хани нэгэдэлые үргэдхэлгэдэ шэнэ түлхисэ үгэхэ юм гэжэ этигэн найдажа байһанаа мэдүүлээ.

М. С. Горбачев һалбаран хүгжэхыень испан арадта хүсэбэ.

КПСС-эй XXVII съездын хараалһан түсэбүүдые бэелүүлгэдэ амжалта туйлахыень Ф. Гонсалес совет арадта хүсөө.

• • •

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. А. Громыко Ф. Гонсалестай Кремль соо уулзаба.

Үгээ ойлголсоһоной ёһоор тэдэнэр уласхоорондын асуудалнуудта: гүрэнэй терроризмдa, Түбэй Америкэдэхи, Дундада далайн оршондохи байдалда гол анхаралаа хандуулһан байгаа.

Буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые зогсоохын, этигэл найдалые һэргээхын, зүүн болон баруун оронуудай, тусхайлбал, Советскэ Союз ба Испаниин хоорондохи хөөрэлдөөнүүдые, харилсаа холбоое үргэдхэхын түлөө, Ф. Гонсалес һанамжаяа мэдүүлээ.

• • •

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. И. Рыжков Ф. Гонсалестай хөөрэлдөөнүүдые хэжэ дүүргэбэ. КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр Э. А. Шеварднадзе, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо, СССР-эй Госпланай түрүүлэгшэ Н. В. Талызин хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадалсаа.

Хоёр талын харилсаа холбоое хүгжөөхын тула нэмэлтэ арга боломжонуудые бэдэржэ олохоор бэлэн байһан тухайдаа хоёр тала хөөрэлдөөнүүдэй үедэ сэдьхэлээ хангаяар тэмдэглэбэ.

• • •

СССР-эй болон Испаниин хоорондохи экономическа ба промышленна харилсаае саашадань хүгжөөхэ тухай протоколдо, уласхоорондын автомобильна харилсаан тухай СССР-эй болон Испаниин хоорондохи хэлсээндэ гар табигдаба.

Н. И. Рыжков, Ф. Гонсалес совет болон испан бусад тусхай тушаалтад гар табиха үедэ байлсаа.

(ТАСС).

БАЙГАЛ ДАЛАЙЕ НАЙДАМТАЙГААР ХАМГААЛХА

Байгал далайн болон тэрэнэй оршондохи газар дайдын байгаалиие аршалан хамгаалха асуудалнуудаар зүблөөн Эрхүүгэй областиин Байкальск хотодо болобо. Байкальскын целлюлозо-саарһанай комбинадта хэрэглэгдэжэ дүүрэһэн уһые болон газые сэбэрлэхэ талаар абтадаг хэмжээнүүд тухай мэдээсэл шагнагдаа.

Оршон тойронхи дайдые элдэб хорото нүлөөнһөө хамгаалха талаар ябуулагдадаг хүдэлмэриин ашаг үрэ тухай эрдэмтэд һанамжаяа хэлэһэн байна.

КПСС-эй ЦК-гай таһагые даагша А. Г. Мельников, КПСС-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь А. М. Беляков, КПСС-эй Эрхүүгэй обкомой нэгэдэхи секретарь В. И. Ситников, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ В. Б. Саганов, Эрхүүгэй облгүйсэдкомой түрүүлэгшэ А. М. Ковальчук, Буряадай АССР-эй болон Эрхүүгэй областиин министерствэнүүд болон албан зургаанууд, промышленна предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд зүблөөнэй хүдэлмэридэ хабаадалсаа.

Манай тусхай корр.

...МБУУЛИНАЙ ВАХТА

...ЛГЭ ЗАЛАН ХҮТЭЛХЭ (...СС). Космонавтнууд ...зим болон Владимир ... хоёр долоон хоно- ... соо «Салют-7» гэ- ... дээрэ хүдэлмэрил- ... соо тэдэнэр стан- ... түхеэрэлгэнүүдые ... туршаһан, һэргы- ...хэмжээ ябуулгануу- ...үүлһэн байгаа.

...ческэ шэнжэлгэнүү- ...граммата зохилдуу- ...ж Советскэ Союзай ...ын үдэрэй талын нюу- ...хайлбал, биосфернэ ...үүдые адаглан ха- ... юм. «Астра» гэ- ...ометрэй аппарату- ...жаар замбуулинай комплексдо дүтэ оршоһон атмосферын параметрнүүдые тодорхойлхо талаар хэдэн туршалгануудые хэбэ.

Медицинскэ шалгалтын түсэбэй ёһоор, үнгэрһэн үдэрнүүдтэ космонавтнуудай зүрхэ һудалые, тэдэнэй бэеын шэгнүүрые шэнжэлһэн, дэгдэн хөөрэлгын үедэ мүртэй хүдэлдэггүй шүрбэһэ балсангүүдайнь ямар байһые сэгнэһэн байгаа.

Нүхэд Кизим болон Соловьевой бэенүүд һайн.

«Салют-7»—«Союз Т-15»—«Космос-1686» гэжэ жолоодогдодог комплекс ниидэлгэеэ үргэлжэлүүлһээр.

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ ажалай үдэр

ХҮНГЭН БЭШЭ ЗОРИЛГО ТАБИБА

Манай «ЛенинградБАМстройн» оньһожоруулагдамал колоннын хүдэлмэришэд байгша ондо 16 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай байра саг үргэлжын ашаглалгада тушааха даабаритай юм. Бидэ арга боломжонуудаа һайса хаража үзөөд, даабариһаа гадуур 5000 дүрбэлжэн метр байра ашаглалгада тушааха гэһэн зорилготойгоор дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаабди. КПСС-эй XXVII съездын нээгдэхэһээ урда 170 айлай нүүжэ орохо гэр ашаглалгада тушаагаа һэмди. Жэлэй дүүрэтэр үшөө гурбан гэр толлохо гэһэн хүсэл эрмэлзэлтэйгээр ажаллажа байнабди.

Коллективнай хүнгэн бэшэ зорилго урдаа табяа гээд сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Энэ хараа түсэбөө бэелүүлхэ хэрэгтэ түрүү хүдэлмэришэд В. П. Аркадьев, В. А. Кулида, В. И. Денисенко болон бусадай хүтэлбэрилдэг бригадануудай коллективүүд хубитаяа оруулалсана. Бидэ байрын гэрнүүдэй дотор талын хүдэлмэри хэхэдээ, оньһон түхеэрэлгэ хэрэглэдэг болообди. 65 процент ажалаа бригадна подрядай гуримаар хэдэг гээшэбди.

Түрүү хүдэлмэришэдэй дүй дүршэлые олоной дунда тараажа, эдэбхи үүсхэл, оролдолго шадабари гаргаһанайнгаа ашаар лэ даабаряа үлүүлнэбди, барилгын шанарые дээшэлүүлнэбди. Байгша оной түрүүшын кварталай даабариһаа гадуур 370 мянган түхэригэй барилга хээд байнабди. Ленинградай барилгашад КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа элсүүлжэ, үдэр бүри эгээл үндэр бүтээсэ туйлахын түлөө тэмсэнэ.

А. СЫЧЕВ,
«ЛенинградБАМстрой» колоннын инженер.

ШЭЛ ДАХИНАА ҮЙЛЭДБЭРИЛЭГДЭНЭ

Манай цехэй захиргаан, партийна организаци шэл татан гаргадаг машинануудаа, пеэшэнгүүдээ нэгэ доро бултые зогсоожо, богони болзор соо тон һайнаар шэнэлхэ гэжэ шиидэһэн байгаа. Тиигэжэ һараһаа тээ үлүүтэйхэн саг соо заһабарилгын хүдэлмэри үдэр һүнигүй хэгдээ. Майн 7-до цехэй партийна суглаан үнгэргэгдэжэ, коммунистнууд заһабарилгын бүхы хүдэлмэриие энэ һарынгаа 14-дэ дүүргэжэ, шэл татан гаргадаг машинануудаа хүдэлгэхэ шиидхэбэри абаһан байна.

Игэжэ майн 14-дэ бүхы юһэн машина хүдэлгэгдэжэ эхилбэ. Эгээн түрүүлэн машинистнэр аха дүү Геннадий, Владимир Литвинцевүүд машинаяа хүдэлгөө. Удаань машинистнүүд А. П. Вершинин, Д. М. Калашников болон бусад хүдэлгөө. Эдэ машинанууд хоёр халаанай туршада хүдэлөөд байхадаа, одоол һайн шэл гаргажа эхилхэ юм. Эдэ машинануудай 1—2 жэлэй туршада зогсоогдодоггүй юм гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Энэ үдэрнүүдһээ цех шэл гаргаха түсэбөө хүсэлдүүлжэ, хахад жэлэйнгээ даабари үлүүлхэ зорилготой. Имэ арга боломжо гүйсэд бии. Цехэй хүтэлбэрилэгшэд, партийна организаци заһабарилгын хүдэлмэри түргэнөөр, һайн шанартайгаар дүүргэжэ, хараалагдаһан болзор соогоо шэл гаргажа эхилһэн цехэй хүдэлмэрилэгшэдые халуунаар амаршалба.

Е. БОЖЕДОМОВ.

КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө

Газар тарялангай ургаса дээшэлүүлхэ, эдеэ хоолой продуктнуудые ехээр үйлэдбэрилхэдэ, органическа болон минеральна үтэгжүүлгэнүүдэй хэмгаалха химическэ зүйлнүүдэй нилээд ашаг үрэтэй байдагынь элитэ. Энэ талаар манай нэгэдэлэй хэрэг ажалынь яһала ехэ байха. Нёдондо бидэ бүхыдөө 285 мянган түхэригэй хүдэлмэри хэжэ түсэбөө 5 мянган түхэригөөр үлүүлэн бэелүүлбэбди. Ямар ажал хэжэ, иимэ үндэр дүн түйлабибди гэхэдэ, нэн түрүүн районой ажахынуудай тарялан, газар ашаглана гэхэ гү, али үрэжэл муутай сабшалан, бэлшээринүүдые, мүн хатаагдаһан намаг, газарай хүрьһэ элдүүрижэ, ногоо тарижа, хүдөө ажахын машинануудые хадагалха гараж, техническэ болон тоһо түлишэн склад, ажаха тусхай талмай, 80 хубай автозаправочна станци. Жэшээлхэдэ, үнгэрһэн жэлдэ бүхыдөө 474 гектар газарай хүрьһэ hайжаруулха хүдэлмэри хэгдэбэ. Районой ажахынуудай 738 гектар тарялан дээрэ комплексно агрохимическэ ажал ябуулагдажа, хүрьһэнэйнь үрэжэл haйн болоогдоо, ургасань нилээд дээшэлүүлэгдээ.

Бургаг, бог үбһэнтэй, хорото шумуултай тэмсэхэ хүдэлмэ-

заһабарилгын гурбан бокс, токарна, гагналгын цехүүд, хүдөө ажахын машинануудые хадагалха гараж, техническэ болон тоһо түлишэн склад, дууд, техникэ, машина буулгаха, ашаха тусхай талмай, 80 хубай автозаправочна станци, котельни, захиргаанай байшан гэхэ мэтэ баригдаа. Мүн гэр байра олоор баринабди. Нёдондо гурбан гэр ашаглалгада тушаагаа hэмди. Мүнөө гэр байра барюулхаар хараалнабди.

Манда ажал хэрэгээрээ суурхаһан хүнүүд яһала олон байна.

Шэнэ жэлһээ хойшо 400 гектарта газарай хүрьһэ hайжаруулха хүдэлмэри хэгдэнэ. Тэрэнэйн 105 гектарынь «Георгиевский» совхоздо, үлэгшэ 295 гектарынь Анаагай совхоздо хэгдэһэн байна. Эндэ ямар ажал хэгдэбэ гэхэдэ, hөөг бургааһанһаа, модо шүүрдэжэ сэбэрлэгдээ. Мүнөө энэ газараа хахалжа, тэрэнэй дээгүүр хүндэ борной, диск ябуулжа hэн. Хорёолхо ёһотойбди. Үнгэрһэн гурбан hарын туршада саа соо 3,5 километр утатай хашаа барябди, үшөө 2 километр зайда хорёолхоор хараалнабди. Эдэ хүдөө ажахын нэгэдэхи кварталайнгаа түсэбые 111 процент бэелүүлжэ шадаһан гэхэ гү, али бүхыдөө 56,6 мянган түхэригэй хүдэлмэри хэһэн байна.

Энэ hара соошье ехэхэн ажал хэгдэхэ юм. Тусхайлбал, 2700 гектар дээрэ 810 тонно минеральна үтэгжүүлгэ гаргагдаха гэхэ гү, али дүн хамта 4423 түхэригэй хүдэлмэри ябуулагдаха зэргэтэй. Мүн 4200 тонно наг шэбхэ зөөхөөр хараалнабди.

Гэхэтэй хамта манай ажалда дутуу дунданууд үшөөл бии байһаар. Сабшалан, тарялангай үрэжэл hайжаруулжа, ургасыень эрид дээшэлүүлдэг органическа үтэгжүүлгэ мүнөө хүрэтэрөө hайнаар хадагалжа, ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэжэ үшөөл шададаггүй гээшэбди. Олохон совхозуудта наг шэбхэ суглуулжа хадагалха хүдэлмэри эмхидхэгдэнэгүй. Тэрэшэлэн наг шэбхэтэй холигдоһон минеральна үтэгжүүлгэ, мүн шубуунай аргал гэхэ мэтэ газарай хүрьһэ hайжаруулхын түлөө мүнөө хүрэтэрөө нэбтэрүүлэгдэнэгүй. Эдэ дутагдалнуудые дары усадхахын тула ажахынууд наг шэбхэ обоолон хадагалха талмайнуудые, нүхэ, траншейнүүдые бэлдэхэ болоно. Органическа үтэгжүүлгын ашаг үрэ хэзээдэшье ехэ байдаг. Тиимэһээ ганса «Сельхозхимия» нэгэдэлые хараад hууха бэшэ, харин совхозууд өөһэдынгөө арга шадалые элсүүлэн, түсэбэй дүүргэлтэдэ хубитаяа оруулха ёһотой.

Минеральна үтэгжүүлгэ оруулха заабаринууд будуулиг, тэрэнэй ашаг үрэнь гүйсэдөөр олон дайрадаадаг. Зарим ажахынууд үтэгжүүлгэ ушар али хүрьһэнэй шэнжэлгэгүйгөөр оруулдаг. Районой совхозууд минеральна үтэгжүүлгэ үрэтэйгээр хэрэглэхэ талаар нэн түрүүн хүрьһэнэй агрохимическа шэнжэлгэ хэжэ, хүрьһэнэйнь картограмма хараада абажа, поли бүхэндэ үтэгжүүлгэ оруулха хэмжээ сахиха ёһотой. Зарим агрономууд үтэгжүүлгэ нормоһоо багаар оруулаад, биратай ургаса абанагүй бшуу.

Агрохимическэ албанай хүдэлмэрилэгшэд эдэ бүгэдые хаража, хинажа, тусхай заабари үгэхэ ёһотой. Юуб гэхэдэ газарай хүрьһэнэй үрэжэлыень hайжаруулха талаар бидэ онсо харюусалгатай ха юмбибди.

Хабарай тарилгын харюусалгата хүдэлмэри улам үргэдэжэ байна. Тиимэһээ совхозууд наг шэбхэ зөөхэ, минеральна үтэгжүүлгэ оруулха хүдэлмэрёэ эдэ үдэрнүүдтэ түргэдхэхэ зэргэтэй. Газарые шанаржуулан hайжаруулха хүдэлмэриие саашадань улам хүгжөөхэ, тэрэнэй ашаг үрые дээшэлүүлхэ, Эдеэ хоолой программа доторхи зорилгонуудые сүм бэелүүлхын тула элирүүлэгдэһэн дутуу дунданuудаа дары усадхажа, ороoһо тариaнай, тэжээлэй, хартаабхын, овощой, үбһэ ногооной баян ургаса ургуулхаар түрүү онол арганууд, дүй дүршэл болон эрдэмэй түйлалтануудые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ гээшэ гүрэн түрын удха шанартай, бултанда хабаатай дайшалхы зорилго болоно гэжэ агрохимическэ албанай хүдэлмэрилэгшэд hайн ойлгонхой. Тиимэһээ бидэ саашадаа эрхилжэ ябаһан ажалаа эрид hайжаруулха байһанаа мэдүүлнэбди.

МАНАЙ ДАЙШАЛХЫ ЗОРИЛГО

Партиин XXVII съезд дээрэ ороной агропромышленна комплексые саашадань эрид хүгжөөхэ тухай хараа түсэбүүдэй абтаһыень хүдөөгэй хүн зон бултадаа мэдэнэ. Тус съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачевой хэһэн Политическэ элидхэл соо «Урагшаа дабшалта хээбди, гэбэшье хүдөө ажахыда ушаржа байһан гээгдэлые усадхалга хангалтагүй удаанаар бэелүүлэгдэнэ. Түсэбтэ арбан хоёрдохи табан жэлдэ эдеэ хоолой зүйлнүүдэр хангалгые эли бодо hайжаруулхын тула аграрна сектортэ шиидхэхы хубилалта хэхэ хэрэгтэй. Хүдөө ажахын үйлэдбэриин ургалтые хоёрhоо үлүү дахин эршэдхэхээр, хүн бүхэнэй хүртэсэдэ мяха, hү, овощ ба үрэ жэмэс үйлэдбэрилгые эрид дээшэлүүлхээр хараалагдана» гэжэ тон зүбөөр элирхэйлэн тэмдэглэгдээ. Тиин манай районой «Сельхозхимия» нэгэдэлэй механизаторнууд, жолоошод, мэргэжэлтэд КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлжэ, газар тарялангай ургасые эрид дээшэлүүлхын тула мүнөө ехэхэн зорилго урдаа табяад, тэрэнээ хэрэг дээрэнь дүүргэхын хойноһоо шанга тэмсэл ябуулжа байнхай.

Сабшалан дээрэ дүн хамта 60 200 тонно органическа үтэгжүүлгэ гаргагдаа. Тиихэдэ гол түлэб ороohото болон тэжээлэй ургамалнуудай таригдадаг, мүн сабшалангай 6500 гектарта 1900 тонно минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаа. Эдэмнай хуу түсэбһөө гадуур хэгдэһэн байна. Нёдондо бидэ түрүүшынхеэ наг шэбхые минеральна үтэгжүүлгэтэй холижо бэлдээбди. Тэрэмнай ехээр хүрөөгүй байжа, мартын эхеэр районой гурбан ажахыда дүн хамта 1200 тонно энэ компостоёо зөөжэ үгөөбди. Энээнэй ашаг үрэтэй байһыень мэдэдэг болоо хадаа саашадаа тэрэниие үргэдхэхөөр хараалнабди. Харин холигдоогүй хадагалагдаһан наг шэбхээ мүнөө абахань ехэл бэрхэшээлтэй.

Эдэ бүгэдын ашаар район дотор үтэгжүүлгэ, урдынхида орходоо, hураггүй ехээр хэрэглэгдэнэ, тэрэнэй ашаг үрэ үгэлгэнь хараа байса дээшэлнэ. Гүрэнһөө үгтэһэн минеральна үтэгжүүлгэ совхозуудта зөөжэ, тэндэхи агрономуудтай хамта газарай хүрьһэндэ зүбөөр оруулха хүдэлмэриие баһал эмхидхэнэбди. Байгша оной нэгэдэхи кварталай туршада 825 тонно минеральна үтэгжүүлгэ ажахынуудта абаашагдаа.

Гадна манай нэгэдэл шэнэ риин түсэб баһал үлүүлэгдээ hэн. Тусхайлбал, 5000 гектар дээрэ энэ ажалай хэгдэдэг байгаа haань, харин тэрэнь 7600 гектарта хүргэгдэһэн байха юм.

Манай районой «Сельхозхимия» нэгэдэлэй коллектив абаһан социалис уялгануудаа, түсэбтэ даабарияа заатагүй дүүргэхэ гэжэ оролдодог байhаншье, байhааршье. Саашадаа бидэ бүри hайнаар хүдэлхын түлөө тэмсэхэбди. Юуб гэхэдэ, хуушанайхяараа ажаллаха саг hалаа. Мүнөө бүхы хүдэлмэрёэ ашаг үрэ ехэтэйгээр, мүнөө сагай эрилтэдэ таарамаар эрхилхэ ушартай болонобди.

Манай урда ехэхэн зорилго табигдана. 1990 ондо нэгэдэлнай 3500 тонно минеральна үтэгжүүлгэ, 120 мянган тонно наг шэбхэ гаргаха, 14 600 гектар газарай бог үбһэ усадхаха түсэбтэйбди. Газарай хүрьhэ hайжаруулха хүдэлмэри нилээд үргэдхэгдэхэ байна. Эдэ хараа зорилгонуудые бодото дээрэнь бэелүүлхэ арга боломжо манда бии. Техникэ болон кадрнуудаар бидэ гүйсэд хангагданхайбди. Нэгэдэлэй мэдэлдэ мүнөө элдэбын түхэлэй автомашина, хүсэ ехэтэй 23 трактор тоологдоно. Үнгэрһэн табан жэлэй туршада дүн хамта 810 мянган түхэригэй барилга хэгдээ. Тэрэ тоодо 25 автомашинын гараж, ха. Тэдэнэрэй дундаһаа нэгэдэхи классай механизатор, жолоошон Л. Ф. Шарапов, түрүү трактористнууд Д. Ф. Спиридонов, В. В. Цыренжапов, автомашинын жолоошод А. Г. Гынденов, Ю. А. Белобородов, оньһожоруулагдамал отрядай начальник П. Г. Иванов болон бусадта магтаалай үгэнүүдые зорюулхаар.

Эдэ нүхэдэй аша габьяагаар бидэ түсэбөө жэл бүхэндэ дүүргэдэг болонхойбди. Энэшье жэлэй даабаринуудай бэелүүлэгдэхэ байһандань нэгэшье hэжэг түрэнэгүй. Мүнөө механизаторнуудnай хубаараад, Хориин совхозой Ааланай отделениин нуга сабшаланда, Анаагай совхозой түбэй отделениин шэниисын таригдаха поли дээрэ минеральна үтэгжүүлгэ гаргажа ябана. Эдэ хүбүүд урда тээнь Дээдэ-Тайлсын совхозой 1300 гектар газарта минеральна үтэгжүүлгэ оруулһан юм. Иигээд hаядаа «Георгиевский» совхоздо наг шэбхэ зөөжэ эхилхэмнай. Эндэ Т-150 түхэлэй гурбан трактор табигдаха юм. Бидэ үтэгжүүлгэ поли дээрэ гаргаха талаар районой найман ажахын долоонтойнь тусхай хэлсээ баталанхайбди. Байгша ондо дүн хамта 70 мянган тонно наг шэбхэ поли, нуга сабшалан дээрэ гаргагдахаар хараалагдана.

В. САЛДРУЕВ,
Хориин районой «Сельхозхимия» нэгэдэлэй түрүүлэгшэ.

ШАНАРАЙ ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЛ

Манай парти болон правительство хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгада саг үргэлжын анхарал хандуулдаг байна. Энээниие үнгэрэгшэ жэлэй октябрь hарада баталагдан абтаһан «1986—2000 онуудта Арадай хэрэглэмжын эд бараа үйлэдбэрилгэ болон хангалгын һалбаринуудые хүгжөөлгын комплексно программа» эли тодоор гэршэлнэ. Тус Программа хадаа КПСС-эй XXVII съездээр баталагдаһан 1986—1990 онуудта болон 2000 он хүрэтэрхи үедэ СССР-эй Экономическа ба социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүдэй таһаршагүй нэгэ хубинь болоно. Ушар тиимэһээ Комплексно программа соо хараалагдаһан түсэбүүд манай hалбариие саашадань хүгжөөлгэдэ тон ехэ удха шанартай гэжэ хэлэхэ ёһотойбди. Жэшээлхэдэ, ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын хэмжээн 1990 ондо 40 процентһээ бага бэшээр, 2000 ондо 2,4—2,5 дахин ехэ болгогдохоор хараалагдаба. Тиимэһээ арбан хоёрдохи табан жэлдэ жэл бүри 8 процентын ургалта түйлагдаха ёһотой. Энэ зорилго оролдожо ажаллаа hаа, дүүргэгдэхэ байна. Бидэнэр, жэшээлхэдэ, 1985 ондо, 1984 онтой сасуулбал, 6 процент ургалта түйлаһан байнабди. Иигээд харахада, энэмнай бата үндэһэтэй, хии «агаарhаа абтаһан» тоонууд бэшэ болоно.

КПСС-эй XXVII съезд дээрэ хэгдэһэн КПСС-эй ЦК-гай Политическэ элидхэл соо иигэжэ заагдана. **«Хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын мүнөө үеын албаниие шадаал hаа түргөөр байгуулха хэрэгтэй. Энэ зорилго—түбэй организацинуудай, тэрэшэлэн союзна республиканuудай Министрнүүдэй Соведүүдэй, нютагай засагай бүхы органуудай бага бэшэ, харин ехэ зорилго болохо зэргэтэй».**

Үнэхөөрөөшье, хүн зониие хангалга тон шухала хэрэг гээд бидэ hайн мэдэнэбди. Энэ талаар шиидхэгдээгүй асуудалнууд үшөө бии. Тодорхойлон хэлэбэл, оньhожоруулга ба эрдэм-техникын дэбжэлтын түйлалтанууд гүйсэд хэрэглэгдэнэгүй. Гол шалтагааниинь гэхэдэ, манай нэгэдэлэй ажаһуудалай хэрэглэмжын орёо техникэ заһабарилгын цех үргэдхэхэ асуудал барилгын хэгдэдэггүй дээрэһээ олон жэлэй туршада шиидхэгдэнэгүй. Мүнөө манай ээлдэг талмай Улаан-Үдын ажалшадай ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын байшангай табадахи дабхарта оршодог юм. Энэ талмай тон бага. Бүхы городой хүн зоной эбдэрһэн электро-гүсэ, самовар, утюг, холодильник, пылесос гэхэ мэтые энэ багахан цех соо суглуулдаг, ямар байхаб даа, түхээлхэар бэшэ. Красноярскын холодильник бүтээдэг заводhоо нэгэ автомат линии талмайн бага дээрэһээ цех соогоо тодхохо аргагүй байһанаа харамтай. Тус линиин гол hайн талань юуб гэхэдэ, заһабарилгын үедэ бар хүсөөр хэгдэдэг хүдэлмэри оньhожоруулагдаха, холодильнигай заһабарилгадахи мэргэжэлтэдэй ажалынь hургуулиг хүнгэн болохо үгэхэ hэн. Минии hанахада, ороной социально-экономическа хүгжэлтые эрид хурдадхаха үе сагта эрдэм-техникын түйлалта нэбтэрүүлэнгүй байжа болохогүй гэжэ hананаб. Ушар тиимэһээ республикымнай Министрнүүдэй Совет, Хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын министерство «Бурятбыттехника» нэгэдэлэй цехые үргэдхэхэ асуудалые зүбөөр шиидхэхэ бэзэ гэжэ найданаб.

Би тус цехтэ механигаар дүрбэдэхи жэлээ ажаллажа байнаб. Энэ хугасаа соо хайшан гээ hаа, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ тухай нилээд бодомжолжо үзөөб. Зүгөөр жэлэй дүрбэн сагта холодильнигуудые заһабарилгын хүдэлмэриин хэмжээн ондо ондоо байдаг гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Үбэлэй үедэ ажалнай тон бага болодог, хабар тээшээ «толгойһоо дээшэ» гарахаяа hанадаг. Минии hанахада, хүн зоной дунда манай зүгһөө ойлгууламжын хүдэлмэри багаар ябуулагдана: үбэлэй үедэ эбдэрхэй холодильнигуудаа заһабарилгада асарыт гэжэ ямар нэгэ аргаар ойлгуулха ёһотой байгаабди. «Үбэлдөө тэргэеэ, зундаа шаргаяа бэлдыт» гэдэг ха юм.

Би энэ статья соогоо шиидхэгдээгүй асуудалнуудые зорюута дурдабаб. Юундэб гэхэдэ, цехэй үргэдхэлгын асуудал шиидхэнгүйгөөр, хүн зониие хангалгын хүдэлмэри эрид hайжаруулха аргагүй байнабди.

Мүнөө хүн зониие hайнаар хангахын түлөө манай коллектив оролдоно. Би өөрөө Валерий Норбоев, Игорь Москвитин гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг заһабарилагшадай бригадатай нягта холбоотойгоор ажалладагби. Эдэ бригаданuудай гэшүүд — А. Б. Будаев, М. П. Чистяков болон бусад мастернууд заһабарилгаяа хододоо саг болзортонь, шанар hайнтайгаар дүүргээд лэ байдаг. Үнгэрэгшэ жэлэй, мүн арбан нэгэдэхи табан жэлэйнгээ түсэбые болзорhоонь урид дүүргээ hэм. Байгша оной хоёр hарын түсэбые КПСС-эй XXVII съездын нээгдэхэ үдэрһөө холо урид дүүргэжэ, КПСС-эй Железнодорожно райкомой, районно Соведэй гүйсэдкомой Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан байнаб.

Манай республикада Красноярскын, Уссурийскын, Орскын, Москвагай заводууд холодильнигуудаа эльгээдэг гээшэ. Теэд илангаяа, Уссурийскын заводой бүтээһэн холодильнигуудай мотоорнуудай шанар муу гэжэ хэлэхэ ёһотой байнаб. Һайн шанартай продукци эльгээхэ гээшэнь мүнөө үеын шаардалга юм. Түргөөр hалаашадаг, муу шанартай продукци гаргадаг заводууд бидэнэртэ үлүү хүдэлмэри гаргана. Тиимэһээ хэе хаанагүй шанар, hайнтай продукци гаргаха тухай олон заводуудай ажалшад hанаха ёһотой. Минии заhабарилаһан холодильнигуудай шанар муу гэжэ гомдолнууд мүнөө дээрээ үгы.

Мүнөө манай коллектив хоёрдохи кварталайнгаа түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхэ, шанар hайнтай ажаллаха тухай социалис мүрысөөн үргэжэ, шанарай түлөө тэмсэжэ байна.

И. ШИТИН,
«Бурятбыттехника» нэгэдэлэй ажаһуудалай орёо техникэ заһабарилгын цехэй механик.

МҮРЫСӨӨНЭЙ ТҮРҮҮ ЗЭРГЭДЭ

МАГТААЛТАЙ МАЛШАН

Үнгэрһэн жэлэй дүнгөөр социалис мүрысөөндэ илажа гараһан түрүүшүүлдэ республикын Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэһэн тухайнь үнэмшэлгэнүүдые барюулалга байгша оной март hарын эхеэр болоо бэлэй. Эдэнэрэй дунда Захааминай районой Хамнийн совхозой ахалагша малшан Санжи Данзанович Тогмитов 1985 ондо амжалта түгэсөөр ажаллаһанайнгаа түлөө иимэ үндэр хүндэдэ хүртэбэ бшуу.

...Бэеэр набтаршаг, шуран шамбай, урин хурса харасатай энэ хүнэй ендэрэй хажууда ерэжэ, улаан гадартай үнэмшэлгэ абахыень харахадаа, тэрээнтэй заатагүй уулзаха, хөөрэлдэхэ гэһэн бодол тиихэдэ түрөө hэн. Тиигэжэ республикынгаа түрүү малшадай нэгэн болохо нүхэр Тогмитовтай дүтэ танилсаа бэлэйб.

Энэ нүхэрни ехэл хөөрүү хүн байшоо. Түрүүн хайшан гээд малшан болоhоноо, хэнтэй хүдэлһэнөө, ямар амжалта түйладаг байһанаа дурсаба.

Мал адуулагшын хэлэһыень досоогоо бүхөөр хадуун абахые оролдоо hэмби. Санжи Данзановичай хэһэн ажалыень тоолохо болоо hаа, нилээд ехэ. Тэрэ бүхы наһан соогоо гэхэ гү, али гушаад гаран жэлэй хугасаа соо таһалгаряагүй малшанаар амжалтатай ажаллана. Һүүлэй арбаад жэлэй туршада тугалаа хүхүүлэн түлжүүлдэг үнеэдэй гүүртые даагшаар хүдэлнэ.

Малшан хүнэй ажалынь жэлэй дүрбэн сагта барагдаха бэшэ даа. Хабарай харалган, хагсуу үедэ үнеэдээ түрүүлхэ, түрүүшын зүлгэ ногооной гарахадань, гүүртэеэ холын бэлшээридэнь гаргаха, зунай, нажарай сагта одоол амарха гэхэдэшни, тугалнуудаа тобиржуулха, үнеэдээ ороондо оруулха, тэдэнэйнгээ хүсэ шадалыень нэмээхэ ёһотойл сүлөөгүй саг хүрэжэ ерэхэ. Намарынь тугалнуудаа эхэһээнь hалгаажа, совхоздоо тушааха, үбэлжөөнэй байра түхеэрэлгэ, дулаалга, үбһэ хулһаяа зөөлгэн... Үбэлжөөндөө нүүжэ, hүри сомоогоо задалhаар байтаршни, түрүүшын тугал гараха. Зунай hайхан сагта тэрэ шадаха соогоо үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ хабаадалсадаг юм. Үнинэй солото малшан эдэ бүгэдэеэ хөөрэжэ байхадаа, түгшүүрилтэй, түбэгтэй хэбэртэйгээр хэлээгүй, юрын ажал мэтээр тэрэнээ дурсаа hэн. Зоригтой хүн зоболонгоо тоолодоггүй, золоо дурдадаг гэһэншүү, шанга тэсэбэритэйгээр ажалладаг энэ хүн хара багаһаа хойшо сүхэрһэн тулиһанаа, түрүүшын үедэ малшан болоҗо зобоһоноо огто дурдаагүй, харин хайшан гээд хүдэлхэдөө амжалта түйлаһанаа hанан hанан хөөрөө бэлэй.

Мүнөө тэрэнэй дурсан хэлэхыень шагнахадаа, хэжэ ябаhан ажалынь өөрөө бүтэшэдэг шэнгеэр ойлгохоор байгаа hэн. Үнэн дээрээ тиимэ бэлэн бэшэ ааб даа. Илангаяа түл түрэсэ абадаг гүүртые даагшаар хүдэлхэдэ, нилээдгүйхэн хүлhэн, хүсэн гараа ёһотой.

— Санжи Данзанович, энэ олон жэлдэ малшанаар ажаллахадаа, яһала амжалта түйлаа хүн байнат. Өөрынгөө ажалай дүй дүршэл тухай тобшохонооршье hаань, уншагшадтаа хөөрэжэ үгыт гэхэдэмни:

— Ямар тиимэ «нюуса» байха hэм даа,— гэжэ ахалагша мал адуулагша дарууханаар харюусаха зуураа, нэгэл асуудалда онсо тогтобо. — Тугал олоор абажа түлжүүлхын тула хүсэл оролдолго хэрэгтэй болодог. Түл түрэсэ абтахал даа, теэд тэдэниие гарза хоролтогүйгөөр, түргэнөөр тобиржуулха, тобир сула, шэгнүүр ехэтэй болгоод, эхэнүүдһээнь hалгаажа тушааха гээшэ айхабтар шухала гэжэ hанагшаб. Энэ хүдэлмэриие зунай сагта hайнаар эмхидхэхэ шухала. Саашадаа тэдэниие томо hайн мал болгохын тула хүсэн, нарин харууhан, саг хэрэгтэй. Зунай hайхан сагые зүбөөр хэрэглэхын тула үдэр, hүнигүй hүрэгөө бэлшээридэнь манагшабди. Тэрэнэй хажуугаар тугалнуудтаа нэмэлтэ тэжээл—витаминтай ногооной гурил заатагүй эдюулдэг заншалтайбди, — гэжэ хэлээ hэн.

Зүб лэ даа. Һайн харууhан доро байһан тугалнууд түргэнөөр тобиржоно бшуу. Һүүлдэнь мал болоходоо, ашаг шэмээ алданагүй. Санжи Данзанович сагаан толгойто казах үүлтэрэй тугаллаһан үнеэдээ саг соонь ороондо оруулдаг заншалтай юм. Тэрэнэй даадаг гүүртэдэ энэл үүлтэрэй 5 буха тоологдоно. Эдэнь 160 үнеэдые гүйсэд хангажа шададаг шуу.

Һаяхан тус ажахын хүтэлбэрилэгшэдтэй уулзажа, нүхэр Тогмитовай ажал хэрэгээрнь hонирхоходомни, мүнөө тэрэнэй даадаг гүүртын үнеэдынь түлэг тугаллажа байна гэжэ мэдээсэбэ. Түл абаха түсэбөө энэшье жэлдэ дүүргэхэ аргатай гэжэ хэлэһыень дуулахадаа, үнэн зүрхэнhөө баярлаа hэм. Энэ сүлөөгүй хаһада ахалагша малшантай хамта тэрэнэй хани нүхэр Анна Дашеевна, Мария Цыремпиловна Дылыкова, Алексей Сандакович Цыбенов, Алексей Дымбрылдоржиевич Цыреторов гэгшэд хүдэлнэ. Эбтэй зетэй энэ бишыхан коллективэй байгша ондо зуун үнеэн бүриһөө 85 тугал абажа түлжүүлхэ уялгаяа холо үлүүлхэ байһандань батаар найдаа бэлэйб. Нёдондо тэдэнэр зуун үнеэнһээ 85 түл абажа томо болгоһон байха юм.

Түрүү малшан ямар аргаар иимэ амжалта түйланаб? Хамниин совхозой мал адуулагша ажал хүдэлмэридөө нэгэл ондоохоноор хандадаг хүн юм гэжэ Захааминай районой агропромышленна нэгэдэлэй мэргэжэлтэдэй хэлэһыень эндэ дурдалтай ха гэжэ hанамаар.

— Минии ажал ходо хүнгэн, бэлэн байгаа гэжэ хэзээдэшье хэлэхэгүйб. Мэргэжэл бүхэн өөрын hайншье, хүшэр хүндэшье талатай бшуу. Теэд урдахи уялгаяа агшам зуурашье мартажа болохогүй, — гэжэ тэрэнэй хэлэһыень мартахаар аал?

Иимэл хүнүүд хододоо амжалтатай ябадаг шуу. Нёдондо энэ нютагаар сагай уларилай хэды тогтууригүй байгаашье hаань, Санжи Данзанович гүүртынгээ малhаа олон түл абажа түлжүүлhэндээ, толгой бүриин шэгнүүрыень сүүдхэдэ дунда зэргээр 530 граммаар нэмээһэндээ, 160 үнеэдые б у л т ы е н ь ороондо оруулhандаа район дотороо дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ шалгаржа, республикынгаа түрүү малшадай зэргэдэ гараһан габьяатай.

Түрэл нютаг, түрэһэн дайда, дуратай ажалынь хэзээдэшье үргэжэ, үндылгэжэ байдаг үлгы ха юм.

Тиимэһээл нүхэр Тогмитов нэрэ солодо, hайшаал урмашуулгада хүртэжэл байдаг. СССР-эй ВДНХ-гай бронзо медальда, «Социалис мүрысөөндэ илагша» гэһэн энгэрэй тэмдэгүүдтэ олон дахин хүртэһэн алдартай.

— Саашадаа ямар зорилготой хүдэлжэ байнат? — гэжэ тэрээнһээ асуугаа hэм.

— Саашанхи зорилгомнай гэхэдэ, мүнөө ябажа байгаа энэ үбэлжэлгые эмхитэй hайнаар түгэсхэхэ, түл түрэсэ олоор абажа түлжүүлхэ, зунай бэлшээриин хаһые hайнаар эхилжэ, түсэбтэ даабарияа дүүргэхэ хэрэг болонол даа, — гэжэ ахалагша малшан хэлээ бэлэй.

Үбэлжөөниинь — Хасууртай дээрээ. Һүнэй фермын дэргэдэ баригдаһан буусатай. Зуһалангынь нютагай түбһөө хэдэхэн модоной газарта — Бүүргын эхиндэ оршодог. Мүнөө тэдэнэр яһала hайнаар үбэлжэлгэеэ түгэсхэбэ. Түл

абалганьшье эмхитэйгээр эхилэнхэй.

— Минии захиха юумэн гэбэл, Хасууртайда ажахымнай олон малшад ажаһуудаг юм. Эндэ ретрансляторай үгы дээрэһээ телевизор хараха аргагүйдэнэбди. Тиихэдэ районой киносетиин хүдэлмэрилэгшэд малшадтаа үсөөн «айлшалдаг» болошонхой. Юрэдөөл, үнихэнэйшье кино харанагүйбди. Эдэ бүгэдэндэ анхарал хандуулаад байбал, залуушуулшье малшадаар хүдэлхэеэ олоороо ерэхэ hэн, —гэбэ.

Санжи Данзанович мүнөө энэ улаан үнэмшэлгэеэ, үнэтэ бэлэгээ гартаа шангаар бараад, саашадаа бүри hайнаар, эршэмтэйгээр хүдэлхэ байһанаа элирхэйлээ hэн.

Д. ДОНДОКОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: С. Д. Тогмитов.

Б. ГАДЬЯНОВАЙ фото.
Захааминай район.

МАЛ АЖАЛ онсо шухала һалбари

КОМСОМОЛ-ЗАЛУУШУУЛАЙ ФЕРМЭДЭ

Сэлэнгын районой XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой «Местная» фермын коллектив hүүлэй үедэ hайн дүнгүүд туйлана. Эндэ 9 hаалишад хүдэлдэг. Ехэнхинь Ноёхоной дунда hургуули дүүргээд, түрэл колхоздоо үлэжэ, нютагай нэрэ солые арьбадхалсажа ябаhан залуушуул юм. Тиимэһээ тус коллективые комсомол-залуушуулай фермынхид гэжэ нэрлэдэгынь буруу бэшэ.

Һаалишад үнгэрһэн hарын туршада илангаяа амжалтатайгаар хүдэлөө. Эндэхи фермэһээ бэлэдхэлэй пункта 753 центнер hүн тушаагдаа гэхэ гү, али нёдондо жэлэй үеынхитэй сасуулбал, 33 процентээр дээшээ болоно.

Коллективэйнгээ амжалтада залуу hаалишад комсомолшууд Лариса Егорова, Татьяна Митапова, Надежда Цыденова, Дулма Аюшеева гэгшэд хубитаяа ехээр оруулаа. Жэшээлхэдэ, Лариса Егорова даалгагдаһан бүлэг үнеэдһээ hарын туршада 34,1 центнер hү hааха түсэбтэй hаа, тэрэнээ 35,3 центнертэ хүргэжэ шадаһан байха юм. Мүн 10-дахи класс дүүргэhэнэйнгээ hүүлээр табадахи жэлээ hаалишанаар хүдэлжэ ябаһан залуу коммунист Цыренжит Батоцыренова ажалай үндэр бүтээсэ түйладагаараа сугтаа хүдэлжэ ябаһан нүхэдтөө хүндэтэй болонхой. Һаяхан Цыренжит Жамсарановна ахалагша hаалишанаар томилогдоо юм.

Залуушуулай ажалдаа эзэн ёhoop хандаха, бэе бэедээ эрилтэ ехэтэйгээр хүдэлхэ хэрэгтэ тэдэнэй hурган хүмүүжүүлэгшэдэй үүргэ ехэ. Гуша гаран жэлдэ hаалишан нэрые суурхуулжа ябаһан Екатерина Батуевна Цырендондопова залуу басагад хүбүүдые мал ажалда дуршүүлхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулдаг. Тэрэнэй hургаал заабаринууд олохон залуу hаалишадта ажалдаа амжалта түйлахадань туһа болоо байха. Үнинэй hаалишан Ноёхоной сомоной Соведэй депутат — Екатерина Батуевна үнгэрһэн hарын түсэбтэ даабаринуудые 116 процент дүүргэһэн байха юм. Тиин тэрэ хүдэлжэ ябаһан залуушуулда ажалай эрхим жэшээ харуулна.

Фермын коллектив жэл бүхэндэ үнеэн бүриһөө тугал абажа түлжүүлдэгээрээ нютаг голдоо мэдээжэ болонхой. Нёдондо ноошье жэлдэ 192 тугал абтаад, бүрин бүтэнөөр харуулагдажа байнхай.

Һаалишадай ажал хүдэлмэриеэ хурдадхалгада фермын дэргэдэ эмхидхэгдэһэн партийна бүлэгэйхид, депутадууд, арадай хиналтын постын гэшүүд ехэ нүлөө үзүүлдэг. Партийна бүлэгые зоотехник В. Будареев олон жэлэй туршада хүтэлбэрилнэ. Тус бүлэгэйхид ажалай эмхидхэл, фермын коллективэй дунда ябуулагдадаг хүмүүжүүлгын, нийтэ-политическэ хүдэлмэри hайжаруулха талаар хододоо hонирхолтой таараха хэмжээнүүдые абажа байдаг. Фермын дэргэдэ улаан булан hайнаар түхеэрэгдэнхэй. Эндэ hаалишадай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй дүнгүүд үдэр бүри сологдожо, тусхай самбарта бэшэгдэдэг. Тиихэдэ hаалишадай hүнэй шанар тодорхойлогдодог.

— Бидэ түрэл партиингаа XXVII съездын материалнуудые гүнзэгыгөөр шудалнабди. Совет арадай урда табигдаһан зорилгонууд ехэ. Партиингаа хараалhаниие бэелүүлхын түлөө бидэнэршье хубитаяа ехээр оруулхые оролдонобди,— гэжэ Е. Б. Цырендондопова хөөрэнэ. — Энэ үбэлжэлгын үедэ абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлбэбди. Мүнөө зулгы hайхан зунай саг ойртобо. Энэл үедэ сүүнэй эдеэ элбэг дэлбэгээр абахын тула бүхы хүсэеэ элсүүлжэ хүдэлхэ гээшэбди. Зунай элдин сагта үнеэн бүриһөө 1000 килограмм hү hаахал байхабди.

Үзэсхэлэн hайхан Хабаруу гэжэ газарта тус фермын зуһалан түхеэрэгдэнхэй юм. Эндэ жэл бүхэндэ тунга ногоо бэгтэй байдаг, уhааршье дуталдадаггүй.

— Хабаруудахи байра шэнэлэгдэн заһабарилагдаха гэжэ колхозой парткомой секретарь П. Ц. Хайдапов хэлэнэ. — Үнеэдые оньһон аргаар hааха түхеэрэлгэнүүдые хүдэлгэнэ. Хэдэн үдэрнүүдһээ hаалишадай Гэр байрануудынь хүсэд түхеэрэгдэхэ. Зуhаланда гарахада тэдэниие соёлой хэрэглэмжэ хангалгын, медицинын хүдэлмэри ябуулха гэжэ оролдохобди. Соёлой байшангай, библиотекын, худалдаа наймаанай, медицинын хүдэлмэрилэгшэд малшадай байрануудаар ябаха тусхай график баталагдаа хай. Энээниие нютагай Совет, колхозой партком, профсоюзай, комсомолой комитедүүд, нарилан хинажа ябана. Колхоз дотороо үдэр бүхэндэ 39—40 центнер hү саабабди, эндэ тус hаалиин фермынхид хубитай. Зунай 50-яад центнертэ хүргэхэ дүүрэн аргатай. Тэдэниие гүйсэд хэрэглэхын түлөө ажалаа hайнаар эмхидхэхэ болонобди.

Эбтэй зетэйгээр хүдэлжэ байһан фермын hаалишад урдаа табигдаһан зорилгонуудые амжалтатай бэелүүлхын түлөө оролдосо ехэтэйгээр ажаллана.

С. РИНЧИН...

МЕТАЛЛ ГАМНАХА

Украинын ниислэлһээ холо бэшэхэнэ «Киевметаллпром» гэжэ нэрэтэй туршалгын предприяти хүдэлнэ. Энэ предприятиин коллектив үйлэдбэридэ хэрэглэхээр бэлэн металлай продукци бүтээн гаргадаг байна. Предприятинуудай захилаар эндэ хабтагай түмэр эсхэгдэн отологдодог. Бэлэн болгогдоhон продукци хэрэгтэй тээшэнь эльгээгдэнэ. Туршалгын предприяти жэлэй туршада 140 мянган тонно зүйл буйлуулха түсэбтэй. Иигэжэ буйлуулхада, металл багаар гаргашалагдадаг байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: газоплазменна түхеэрэлгын оператор Александр Касьяненко даагдаһан хэмжүүрээрнь металл отолжо байна.

ТАСС-ай фотохронико.

· ТАСС · АПН ·
ДЭЛХЭЙ ДЭЭРЭ ЮУН БОЛОНОБ
· ПРЕСС-БЮРО ·

ГАЛАН ТАЙБАН ӨӨДҮЙ ТЭЭШЭ

БАР социалис оронуудай ажа- гайхамшагта үйлэ хэрэгүүд. Эдэ бүгэдэ мүнөө үеын түүхэ хуудаһанууд болоно. КПСС-съездын — стратегическэ шиидхэ- съездын һүүлхэнээр Чехосло- ммунистнууд партийна хуралдаа- һэн байгаа. СЕПГ-гэй XI съезд хүдэлмэреэ дүүргээ. 1946 оной гүй апрель һарын һүлдэ — улаан урда урдаһаа адхалсаһан гар- съездын һүлдэ болоһон байна. жэлэй урда тээ, нэгэдүүлгын Германиин коммунистнууд бо- -демокрадуудай хүтэлбэрилэг- гэй Түрүүлэгшэ Вильгельм Пик түрүүлэгшэ Отто Гротеволь хоёр бахим шангаар адхалсаа һэн. элмэришэн ангиин бата нэгэдэл

холын хүсэлэн бодотоор бэе- юм. Адмиральска ордоной һоо Вильгельм Пигэй иимэ үгэ- дэлхэй дээгүүр тараа һэн: «Ма- нэгэдэмэл партиие олон мил- бүридэдэг бүхы немец ажал- партии болгохобди...»

һээ хойшо 40 жэл үнгэрөө... ордон соо болоһон съезд Хонеккерой хэһэн элидхэл соо- үнгэрһэн замай омог дорюун соносхобо: «Манай партиин гэшүүн болон гэшүүндэ кандида- роцентнь хүдэлмэришэд, 4,8 про- шад-кооператорнууд 22,4 про- теллигенциин түлөөлэгшэд».

ашаг үрэ ехэтэй экономикотой, эб й түлөө, уласхоорондын аюул- ай ба харилсаа холбооной тү- тэйгээр тэмсэдэг политическэ ортууритай гүрэн болохынь тула Социалис нэгэдэмэл партии бүхы н байгаа.

ческа ба социальна ямар ехэ туйлагдаа гээшэб! 1970 оной хэмжээнэй шэнээн продук- оройдоол 25 недели соо гарга- татистикын баримта мэдээнүүдэй жэлэй урда тээ ГДР-тэ промыш- шье робот байгаагүй һаа, харин һүүл багта тэдэнэй тоо 56 мян- болоһон байгаа.

5 жэлэй хугасаа соо ГДР-эй хүн ото ашаг олзо хоёр дахин дээ- үе соо 7 миллионһоо дээшэ салин хүлһэн дээшэлүүлэгдээ, ерануудай пенсинүүд гурба да- дээ.

нэй һанал бодол, анхарал орол- коммунистнуудай оролдолго хэ- ранагүй. Эгээл тиимэһээ эндэ амжалтаараа омогорходог, шэ бата найдамтайгаар харадаг, н бата бэхи болохо тума амга- байдал бэхижэхэ юм гэжэ эти-

гэн найдадаг байна.

Орон дотор бүхы хүн зон ажалаар хан- гагданхай, арад түмэнэй һуудал байдал болбосон һайн болонхой, арад түмэндэ эр- хэ сүлөө, демократи хангагданхай.

Теэд хүршэ оршодог Германиин Федера- тивна Республикын хүн зоной байдал тад ондоо юм. Эндэ хүн зоной һуудал байда- лые һайжаруулгада мүнгэ зөөри багаар һомологдоно. 1980—1984 онуудта 70 мянган бага болон жиирэй фирмэ һандаран һа- лаһан байна. Мүнөө 2,5 миллион хүн үгы- тэй ядуу байдалда ажаһууна.

Съездын хараалһан түсэбүүд дотор ГДР- эй арадай ажахые хүгжөөхэ, хүн зоной һуу- дал байдалые һайжаруулха зорилгонууд табигданхай. Ойрын табан жэлэй хугасаа соо автомадуудай болон автомат лининүүдэй туһаламжаар үйлэдбэрилэгдэдэг продукциин хэмжээн гурба дахин үр- гэдхэгдэхэ юм. 1990 он- до үшөө 75—80 мянган промышленна робот тод- хогдон табигдажа, ГДР- эй предприятинуудта хабсаргалгын, транспорт- иа ба бусад хүдэлмэри бэелүүлхэ байна. Про- мышленностиин шэнэ һалбаринууд болохо микроэлектронико, ав- томатика, тодо нарин ма- шина бүтээлгэ, биотех- нологи эрдэм ухаанда үндэһэлдэг ба элшэ хүсэ нөөсэлдэг продукци үйлэдбэрилгые хүгжөөлгэдэ гол анхарал хандуулагдана.

Социалис Экономическа Харилсаанай гэшүүн-оронуудтай холбоо барисаагаа ГДР үргэнөөр хүгжөөхэ байна.

Экономическа ба социальна политикые нэгэдүүлэн бэелүүлхэ гээшэ амжалтымнай гол зам болоно гэжэ СЕПГ тоолоно. Табан жэлэй хугасаа соо ажалшадай ашаг олзо 130—123 процентээр дээшэлхэ юм. 10.5 миллионһоо дээшэ хүн зон шэнэ гэр бай- рада нүүжэ орохо.

Үхибүүдтэй бүлэнүүдтэ гүрэн түрэ һүүлэй үедэ илангаяа ехэ анхарал оролдолго хан- дуулна.

Ядерна буу зэбсэгһээ бүхы дэлхэйе аршa- лан абарха талаар шэглүүлэгдэһэн КПСС-эй бүтэмжэтэй һайн дурадхалнуудые һайшаан дэмжэжэ байһанаа делегадууд СЕПГ-гэй XI съезд дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлбэ. Хүдэлмэришэд болон эрдэмтэд, партийна хүдэлмэрилэгшэд болон соёлой ажал ябуу- лагшад, съездын гадаадын айлшад энээн тухай хэлээ.

КПСС-тэй дайшалхы холбоотой байхадаа социализм байгуулгада, эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ амжалта туйлахабди гэ- жэ СЕПГ хододоо тоолодог юм. Мүнөө үеын гол шухала асуудалнуудые манай пар- тинууд хамтаараа шиидхэхэ байна. Эгээл тиимэһээ съездын делегадууд болон айл- шад КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачевой хэлэһэн үгые ехэ анха- ралтайгаар, һонирхолтойгоор шагнаба.

ГДР-эй болон ФРГ-гэй хоорондохи харил- саанай хоёр ороной холбоо барисаанай аша туһада хүгжөөгдэхыень Советскэ Сою- зай хүсэжэ байдагыень ГДР-эй ажалшад үндэрөөр сэгнэнэ.

Немец газар дээрэ социализмын хэрэгэй батаар бэелүүлэгдэжэ байһанда этигэл най- дал хадаа СЕПГ-гэй XI съездын уласхоо- рондын удха шанар болоно.

Владимир МИЛЮТЕНКО.
(АПН).

ХАМТЫН ХҮСЭН

ЭНЭ ЕХЭ ШУХАЛА сесси болоо. Тэрэнэй гол амжалта — бүхы эб найрамдалда дуратайшуу- лай, түрүү ба демократиче- ска хүсэнүүдые элсүүлэн хамтаруулһан, холбоо бари- саа байгуулһан хэрэг бо- лоно. Мүнөө үе сагай эрхэ байдалда хамтын хүсөөр лэ хархис хүсэнүүдэй ур- даһаа тэмсэжэ шадахабди, эрхэ сүлөө ба амгалан бай- дал арадуудта асархабди гэжэ хэзээ хэзээнэйхиһээ элеэр ойлгодог болоо.

Баруун-Урда Африкын Арадай эмхиин (СВАПО) ЦК-гай гэшүүн Аксел Йоханнес иигэжэ тоолоно. Апрелиин һүүл багта Софи хотодо үнгэргэгдэһэн Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй сесси дээрэ СВАПО-гой түлөөлэгшэ бо- ложо, тэрэ хабаадалсаһан юм. Сессиин дүүрэхэдэ, гэр- тээ бусаха замдаа Москва хотодомнай хэды үдэр тогто- ходонь, би Йоханнестай уул- зажа хөөрэлдэһэн байнаб.

— Софида эб найрамдал хайшан гээд хамгаалхаб гэ- жэ залан сэхэ хөөрэлдөөн болоо,— гэжэ тэрэ хөөрэнэ. — Тэндэ элдэб эмхи, бүлэг, хүдэлөөнэй, хүсэнүүдэй тү- лөөлэгшэд хабаадалсаа. Тэ- дэ элдэб янзын политическэ хараа шугамтай, шажан мүр- гэлтэй, наһанай зон шуу. Гэбэшье тэдэниие энэ Га- зар дээрэ бата найдамтай байдал байгуулха гэһэн ган- сал эрмэлзэл нэгэдхэнэ. Дэлхэй дээрэ болоожо бай- һан үйлэ хэрэгүүдтэ хууна- най хэмжүүрээр хандажа болохогүй гэһэн гансал тоб- шололдо ерээбди. Мүнөө- нэй ядерна үе сагта шэнээр бодомжолхо хэрэгтэй. Бэшэ- нэй аюулгүй байдал эбдээд, өөһэдөө амгалан байхамнай гэжэ ухаалдиха хэншье эр- хэгүй. Мүнөөдэр аюулгүй байдал имагтал хамтааран, бүгэдэ нийтээрээ сахиха ёһо- тойбди.

— Танай гүрэндэшье, дэл- хэй дээрэ юрэнхыдөө үзэг- дэжэ байһан национально- сүлөөрэлгын тэмсэлэй ба эб найрамдалай түлөө хүдэ- лөөнэй тала баригшадай зо- рилгонууд хэр таарaлдана гээшэб? Бүхы бүмбэрсэг дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалха хэрэгтэ зарим га- зарнуудтахи эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэл зүрюу харша болоно гэжэ заримдаа дуул- дадаг. Энээн тушаа та юун гэжэ һананат?

— Ямаршье зүрюу хар- ша юумэн эндэ үгы. Мү- нөө сагай түрүү үзэлтэнэй хүдэлөөнэй дунда худал хуурмаг үгэ тараажа, эбы- ень таһалха гэһэн нүгөө хү- сэнүүдэй номнолой ажал бо- лоно. СВАПО, Урда-Афри- кын Африканска нацио- нальна конгресс, Сальва- дортохи Фарабундо Мар- тиин нэрэмжэтэ Националь- но-сүлөөрэлгын фронт бо- лон бусад олон түрүү үзэл- тэй национально-сүлөөрэл- гын хүдэлөөнүүд дайн да- жарай түймэр табижа бай- гаагүй. Харин тэдэ арад зондоо амгалан байдал асар- ха гэһэн зорилготой. Энээн тухай Софида хэлсээбди. Хэ- һээгшэдэй гараар Намибида ямаршье гэм зэмэгүй зон үдэр бүри хосоржо байна. Тэдэнэй дунда — хүгшэд, хүүгэд, эхэнэрнүүд. ЮАР- ай үндэһэ яһанай илгаа гар- гадаг засагаархид манай гү- рэн хуули бусаар эзэмдэ- жэ ябаад, үшөө тэрэнь бага, Намибиин хүн зониие үгы болотор хюдахаар аашална. Манай ороной газар дайда дээрэхи байгаалиин айхаб- тар ехэ баялигуудые дүу- һан абахын тула хүнүүдые үхэхэ болотор заража, хэ- рэгтэй һаань, һүүлшын хүн хүрэтэр буулажа алахаар бэлэн. Алалсаан ЮАР-та бо- лоно. Израилиин булимтар- һан арабуудай газар дээрэ, Сальвадорто үдэр бүри хү- нүүд үхэнэ. Иимэ алалсаа- нуудта национально-сүлөө- рэлгын хүдэлөөн дай соноc- хоо. Бидэ эб найрамдалай ба арад зонойнгоо түлөө тэмсэнэбди. Газар дэлхэйн бүхы түрүү үзэлтэн, тэрэ тоодо дайнай урдаһаа тэм- сэгшэд һаналаа нэгэдэнэ. Мүнөө үе сагай эрхэ байда- лаар национально-сүлөөрэл- гын тэмсэл эб найрамдалай түлөө бүгэдэ нийтын тэмсэ- лэй хубинь болонхой.

— Африкын урда зүг Ев- ропоһоо холо, НАТО Вар- шавска Договор хоёрой бэе бэедээ тулан зэһэһэн энэ дайдада эб найрамдалай та- ла баригшадай хүдэлөөн угаа ехээр үргэдэнэ. Ушар тиимэһээ АНК-гай ба СВАПО-гой сэрэгшэдэй ан- харал алар холын түбиин асуудалнууд багаар эзэлнэ гэһэн бодол баруунай хэб- лэлдэ дайралдадаг. Тэдэнэй бүхы анхарал апартендтэ эсэргүүгээр, национальна сүлөөрэлгын түлөө шэглэг- дэһэн гэжэ һанамжа бии. Та энээн тухай юун гэжэ хэлэхэ байнат?

— Хэрбээ энэ асуудал хэдэн жэлэй саана һураа һаатнай, зарим тэды хэлэг- дэгшэ үгэнүүдыетнай зүб- шөөжэшье болохо байгааб. Гэбэшье мүнөө тиигэжэ зүб- шөөжэ яажашье болохогүй. Юуб гэхэдэ, дэлхэй дээрэ- мнай угаа уйтан болоо ха юм. Ядерна зуун жэл шэ- нэ ухаан бодол түрүүлнэ. Ядерна дайнай болобол, хэн- шье бэеэ абаад, амгалан байхамни гэжэ хара мэхээ хүдэлгэжэ шадахагүй. Тии- мэ дайн эхилбэл, бүхы бай- гуулагдаһан болбосон бай- дал усадхагдаха бшуу. Ядер- на болоод бэшэшье буу зэб- сэгээр үлүү гаратараа хан- гагдаһан Европо мүнөө ша- хардуу байдалай гол аюул- тай газар болонхой. Тэрээн дээрэһээнь США мүнөө хү- рэтэр шэнэ зэбсэг тэндэ абаашаад тодхожол байна бшуу. Ушар тиимэһээ бүхы түби дэлхэй дээрэ аюул тог- тонхой. Манай сэрэгшэд энэ- ниие һайн ойлгоно. Мүн ба- һа бидэнэй демократиче- ска, түрүү үзэлтэй хүсэ- нүүдтэй холбоотой байгаа һаамнай, апартендэй журам- тай тэмсэл хэхэдэмнай һайн байха гэжэ ойлгонобди. Би- дэ дайнай урдаһаа тэмсэг- шэдые дэмжэнэбди, тэдэ ба- һа бидэнэрые дэмжэнэ. Тии- гэжэ сүг хамта байхадаа хүсэн болонобди. ВСМ-эй сесси дээрэ энээн тухай үшөө дахин ойлгооб. Тэндэ би Европын, Хойто ба Ла- тинин Америкын, Азиин, Аф- рикын хүн зоноор хөөрэл- дөөб. Бүхы зоной эрхэ сү- лөө ба эб найрамдал ман- дуулха хэрэгтэ, хархис хү- сэнүүдые һүнөөхэ ябадалда хамтааран лэ орсолдоо һаа, илалта туйлахабди гэжэ тон һайн булта мэдэрнэбди. Энэ тон шухала. Софида боло- һон уулзалга хэзээдэшье мартахагүйб. Тэндэ олон шэ- нэ нүхэдые олооб.

А. ПРАВОВ,
АПН-эй корр.

ФИДЕЛЬ КАСТРЫН ХЭЛЭҺЭН ҮГЭ

ГАВАНА. Кубын Компартиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, республикын Гүрэнэй Соведэй болон Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Фидель Кастро хү- дөө ажахын кооперативуудай түлөөлэгшэдэй хоёрдохи на- циональна уулзалга дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Кубын таряашадай шэн габьяата ажалда үндэр сэгнэлтэ үгэбэ. Кубада дэлгэр- һэн кооперативна хүдэлөө саа- шадань хүгжөөхын тула уул- залгын үрэ дүнгүүд тон ехэ уд- ха шанартай байна гэжэ Кубын хүтэлбэрилэгшэ мэдүүлээ.

Кооперативууд болон тэдэнэй үйлэдбэрилэн гаргадаг продук- ци худалдадаг гүрэнэй эмхи- нүүдэй үйлэдбэриин ажал ябуулгада Кубын хүтэлбэри- лэгшэ анхаралаа ехээр хандуул- ба. Газар таряалан ашаглалгые саашадань һайжаруулхын тула Саахарай промышленнос- тиин министерствын, Хүдөө ажахын министерствын ба жэ- жэ таряашадай национальна нэгэдэлэй ажал ябуулгые таа- руулан табиха шухала гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

США. «Ядерна туршалгануудые болюулха тухай СССР-эй дурадхалые дэмжэхэ эрил- тэ табинабди!» — гэһэн бэшэгтэй транспа- рантнуудые бариһан Холбоото Штадуудай хүн зон американ Капитолиин дэргэдэ олооороо сугларба. Ядерна туршалгануудые болюулха талаар СССР-эй нэгэ талаһаа абаһан шиидхэбэриие эрид дэмжэхэеэ США- гай элитэ мэдээжэ политическэ болон нии- тын ажал ябуулагшад эндэ ерэһэн бай- гаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: жагсаалда хабаадагшад.

ТАСС-ай телефото.

МЭРГЭЖЭЛТЭДЫЕ БЭЛДЭНЭ

АТАР. Энэ түсэбтэ МНР-эй Экономи- циальна хүгжэлтын үүдэй проект до- арадай ажахын синуудта хүдэлхэ кадрнуудые бэл- ые нарижуулан асуудалнууд та- МНРП-гэй XIX съез- энэ республика документые бүгэдэ н хэлсэлгэ дүүрэ- техническэ мэргэ- салай эмхи зургаа- нуудта хүбүүд, басагад тэдэ- нэртэ дурадхагдаһан 85 мэр- гэжэлэй али нэгыень шудалха аргатай юм. Ойрын ерээдүйдэ мэргэжэлнүүдэй тоо зууда дү- тэлхэ. Дүршэл шадабари ехэ- тэй хүдөөгэй мэргэжэлтэдые һурган бэлдэлгэдэ онсо анха- рал хандуулагдана. Тусхай шэглэлтэй 15 ПТУ эдэ мэргэ- жэлтэдые һурган бэлдэдэг юм. Эндэ 8,5 мянган хүн аха дүү Монголой Арадай Республика- да ехэ туһаламжа үзүүлжэ ша- даха байна.

Техническэ мэргэжэлэй һу- ралсалые хүгжөөхэдэнь, тэрэ- нэй материально-техническэ баазые бэхижүүлхэдэнь, Со- ведүүдэй орон аха дүү Монгол орондо туһална. Жэшээнь, СССР-эй технико-экономическа туһаламжаар техническэ мэр- гэжэлэй 28 училищи залуушуу- лые һурган хүмүүжүүлнэ.

АРАДАЙ ХЭРЭГЭЙ ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЛШЭД

сүлөөлжэ, бо- бэеэ даанхай олгохын түлөө патриодууд та- үлүү сег соо байнхай. Сагаан ээдэйнгээ дура дууламгайгаар Дуартегэй прави- эсэргүү бүгэдэ гаанда энэ оро- зон хабаадана дүүрэнээр хэлэ- Фарабундо Мар- тэ Национальна фронтын зэб- дэй подразделе- хүдэлмэришэд, сту- шад, алба хааг- генци оролсодог. эхэнэрнүүд ре- хүдэлөөнэй хүг- табтар ехэ хуби- Эдэмнай гэ- отрядуудай командирнууд, сестранар, багша- ара талада тойгоор нэбтэрэн уулшад, Нацио- рэлгын фронтын ционно-демокра- онтын байгуулһан гай зургаанудай д мүн болоно.

сэрэгшэ, нүхэр ильо тэдэнэй нэ- оно. Майра һаял баһаншье һаа, ве- тоологдодог. Май- ционно ажал ябуул- эхилһэн. Фа- захиргаанда эсэр- гүү политическэ тэмсэл ябуул- ха зорилготой Сальвадорои һурагшадай нэгэдэлдэ тэрэ тиихэдэ ороһон байгаа. 1980- яад онуудай тэн багта Майра 14-тэй болоходоо, партизан- ска отрядай гэшүүн боложо, булта шахуу фронтнуудта дай- лалдаһан, шархатаһан, эгээл шанга ябуулгануудта хабаада- һан байна. Американ «совет- нигүүдэй» хүтэлбэри доро зо- хёогдоһон КОНАТА гэһэн ту- сэбые бэелүүлхэ зорилготой тусхай бүлэг сэрэгүүдые бута сохилго тэдэнэй дундаһаа эгээл амжалтатайнь гэжэ тоологдо- но. (Тэрэнь ФНО-гой зэбсэг- тэ эмхинүүдые усадхаха ха- раатай түсэб байһан). Дайшал- хы нүхэд тухайгаа Майра Кас- тильо иигэжэ хөөрэнэ.

— Нүхэдтэеэ хамта фронт- нууд дээрэ үнгэргэһэн жэл- нүүдтэ манай сэрэгшэдэй дай- шалхы шадабари хэды ехээр ургааб, революционно зори- гынь хатуужааб гэжэ би ха- рааб. Манай зэбсэгтэ хүсэ- нүүдтэ 40 шахуу процентнь эхэнэрнүүд юм. Хүшэр хүндэ эрхэ байдалда тэдэнэр эсэгэ- нэртээ, аха дүүнэртээ, ха- ни нүхэдтөө хамта дайлал- дадаг. Партизанай отрядууд- та хубсаһа хунар, медикамент- нүүд, эдеэ хоолой зүйлнүүд дуталдадаг. Хүл нюсэгэн эхэ- нэрнүүдэй дайшалхы дааба- рида ошохыень харадаг һэм. Эхэ ороноо түргөөр сүлөөл- хын тула эхэнэрнүүд бүхы юумэ хэдэг.

Гадна патриотическа хүсэ- нүүдэй хинадаг районуудта граждан хүн зон тухай эхэ- нэрнүүд анхарал оролдолго гаргадаг. Сальвадорой арад зониие айлган һүрдөөхын, хү- нүүдэй партизануудта туһа- ламжа үзүүлхэгүйнь тула Ду- артегэй правительство юунэй- шье урда зогсохогүй бшуу. Амгалан селеэнүүдтэ харшаар химическэ болон бактериоло- гическа зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хэрэглэһэн баримтанууд мэ- дээжэ. Тахал хамшаһаа үб- гэд хүгшэд, эхэнэрнүүд, эгээл аймшагтайнь — үхибүүд хосо- рон һаладаг. Тиин эхэнэрнүү- дэй эрэлхэг зоригтой ябуул- гануудай ашаар, хэдэн зуугаад хүүгэдэй ами наһан абарагда- һан байха юм. Сүлөөлэгдэһэн нютагуудта сальвадор эхэнэр- нүүд хүүгэдые үзэг бэшэгтэ һургадаг. Хүдөө ажахые хүг- жөөхэ, хамгаалгые эмхидхэхэ, арадай засагай зургаануудые байгуулха талаар тэдэнэр ту- һалдаг. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, революцида хэрэгтэй болоһон газартал эхэнэрнүүд байдаг гээшэ.

Майра Кастильогой өөрынь ажаябадал ба тэмсэл эдэ үгэ- нүүдыень эрхимээр батална. ФНО—РДФ-гэй дайшалхы ябуулгануудта хабаадахынгаа хажуугаар тэрэ Сальвадорой патриотическа эмхинүүдые улас- хоорондын эрхэнүүдэй эмхи- нүүдтэ түлөөлдэг юм.

Сальвадорто боложо бай- һан байдал тухай үнэн зү- бөөр харуулхын тулада оло- нийтын политическэ асуудал- нуудаар бэшэгдэһэн түрүү шэглэлтэй номууд айхабтар ехэ удха шанартай. Сальва- дорой уран зохёолшо Ана Гуадалупе Мартинесай бэшэ- һэн «Сальвадорой нюуса түр- мэ шоронгууд» гэһэн ном дэлхэйн олохон оронуудта ор- шуулагдажа, хэблэгдэһэн бай- на. Ана Гуадалупе 1976 ондо үхэлэй эскадронойхидоор хул- гайлагдаһан юм. Тэрэ зээр- хэг засагаархидай зэрлиг муу- хай аашануудые өөр дээрээ үзэһэн, тэрээн тухайгаа ном соогоо бэшэһэн байна.

«70-аад онуудай эхэор ре- волюционно хүдэлөөнэй һаял эхилжэ байхада, «нюуса түр- мэнүүд» зээрхэг засагаархи- дай өөрынгөө арад зонтой тэмсэдэг гол аргань байһан юм. Тиихэдэ Сальвадорто үдэр бүри шахуу профсоюзай бо- лон таряашадай ударидагшад, оппозиционно партинуудай хү- тэлбэрилэгшэд, санаартан, за- сагаархидта һэжэг түрүүлһэн юрэ хүнүүд үгы болошодог байһан. Һүүлдэнь тэдэнэрэй олиггүй муухай болгогдоһон бэенүүд городой захада гү, али гол мүрнүүдтэ олдодог һэн. Иигэжэ зээрхэг засагаар- хид арад зоноо «хүмүүжүүл- дэг» байгаа бшуу.

Энэ ном соонь документ- нүүд, алуурщадай ба тэдэнэр- тэ алуулһан хүнүүдэй фото- зурагууд олон. Сальвадорой фашис засаг захиргаан өөрын- гөө арад зондо харшаар ге- ноцидай политика бэелүүлнэ гэжэ эдэ бүгэдэ гэршэлнэ.

«Энэ номни гансал сальва- доройхидто бэшэ, харин бүхы дэлхэй дээрэхи уншагшадта зорюулагданхай юм, — гэжэ Ана Гуадалупе хэлэнэ.— Ми- нии орондо үнэн дээрээ бо- ложо байһан үйлэ хэрэгүүд тухай, энээндэ зэмэтэй хү- нүүд тухай тэдэнэр мэдэхэ ёһотой. Һайн һайхан дура хү- сэлтэй бүхы хүнүүдэй бидэ- нэрэй тэмсэлые дэмжэдэг байһаниинь бидэ, сальвадо- рой патриодуудта, тон шуха- ла юм».

Сальвадорто гансал байл- даануудай газарта, диплома- тическа оршомдо бэшэ, ха- рин үзэл сурталай талаар тэмсэл ябуулагдана. Тиин эн- дэ искусствын, тобшолон хэ- лэбэл, дуунай дүүргэдэг үүр- гые тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Олохон оронуудта, тэрэ тоо- до Советскэ Союздашье Саль- вадорой революционно дуу- най «Тепеуани» гэһэн мэр- гэжэлтэ ансамбль һайн мэ- дээжэ. Ансамбльда хабаада- даг табан залуу хүбүүд ами наһаяа арадай хэрэгэй түлөө тэмсэлдэ зорюуланхай. Тэдэ- нэр элдэб оронуудта дуу- нуудаа дуулажа, Сальвадорой патриодуудай тэмсэлые дэм- жэхые уряалдаг.

Сальвадорой патриот эхэ- нэрнүүд эрэшүүлтэеэ зэргэ- лээд, баатар габьяата арад зондоо бэеэ даанхай байдал олгохын түлөө иигэжэ тэмсэ- нэ.

Александр РЕЙ-КАРРО.
(АПН).

Сатирическэ гуурһаар ЗҮРЮУ ХАРША

ПЛИНОТЕАТРАЙ үүдэндэ хүнүүд олоороо обоорно. Үгы, эдэнэр эрхим һайн фильмдэ билет абахаяа гү, али суута ар- тисткын гаража ерэхые хүлеэжэ байһан зон бэшэ. Харин тэдэнэр киногой зал руу оро- хоёо ябагшадые тогтоохо гэжэ оролдоно, листовконуудые тараан, транспарантнуудые дээрэ үргэжэ ябана. Иимэ үзэгдэлнүүдые һүүлэй үедэ ФРГ-гэй элдэб городуудта ха- ража болоно. Юун бэ гэхэдэ, бүхы дэл- хэй дээрэ хүнүүдэй дура гутаажа, шууяа татаһан американ «Рэмбо» фильмын «Даа- бари» гэжэ хоёрдохи сери энэ гүрэнэй экрануудт дээрэ гаража эхилбэ ха юм. Тэ- рэ ушарһаа ФРГ-дэ олон зоной хабаадал- гатай жагсаалнуудай болохонь гайхалтай- шье бэшэ. «Рэмбо» — энэ хадаа дайнда бэлэдхэл», «Экран дээрэ милитарис идхал- га хорихо», Кинопрокадһаа энэ доронь «Рембые» абажа хаяха» — гэһэн эрилтэнүү- дые профсоюзай, СДПГ-гэй, «ногоонто- ной» партиин гэшүүд табина.

ФРГ-гэй хүн зониие экран дээрэ ха- руулагдадаг алалсаан, зэрлиг дошхон аба- ри зангаар гайхуулхань бэрхэтэй гэжэ һа- нахада, голливудска ажал ябуулагшадай дэмырһэн ухаагаар зохёогдоһон «Рэмбо» урда тээнь харуулагдаһан иимэнүүд най- руулгануудые бултыень булижа шадаа. Джеймс Бонд Рэмбын хажууда шадаба- ригүйхэн хүбүүхэн шэнгеэр харагдана. Коммунизмын урдаһаа һэшхэлгүй мунха- гаар ябуулга хэхэ мүртөө алалсалга, хүсэр- хэлгэ харуулһан энэ фильм совет байда- лые муушалһан урагүйхэн зарим лентэнүү- дые «искусствын бүтээл» гэжэ нэрлэдэг ФРГ-гэй зарим киношүүмжэлэгшэдыешье зэбүүрхүүлээ. ФРГ-гэй газетэ, журналнууд- та үниинэйшье иимэ нэгэн адли сэгнэлтэ үгтөөгүй ха даа.

«Рэмбо» мэтын жэрхэмшэгтэй хатуушуулай американ обществын политическэ мэдэрэл ямар дорой, үзэмжэгүй байдалда байна гээшэб» гэжэ долоон хоног бүхэндэ гара- даг «Цайт» хэблэлэй шүүмжэлэгшэ тэм- дэглэнэ «Дайнай гимн», «Жэшээлэшэгүй мун- хагай кинодраматурги», «заха хизааргүй хүсэрхэлгэ», «үргэлжэ уймарлалга», «зиг хайль!» гэһэн гурим ёһоор хүн түрэлтэ ниие үзэн ядалга» — гэхэ мэтээр Баруун Германиин газетэнүүд тус фильмые нэр- лэнэ.

Шовинизм болоод үндэһэ яһанай илгаа гаргадаг Рейганэй Америкэдэ иимэ «Рэм- бо» фильм мүндэлхэ ёһотой гэжэ хэблэл тэмдэглэнэ. «Хүбүүд, «Рэмбо» хараһандаа би ямар золтойбиб. Саашадаа юу хэ- хэб гэжэ мэдэхэ болобоб»,— гэжэ прези- дент Рейган Бейрудта американ эрхэтэдэй барьянда абтаад байһан үедэ хэлэһэн юм гэжэ газетэнүүд тэмдэглэнэ.

«Рэмбо» болбосон байдалай хуулида хал- ташье ороогүй зэрлиг арьяатаниие һануул- на» гэжэ ФРГ-гэй нэгэ газетэ бэшэнэ. Кино- гой бүхы түүхэдэ иимэ урагүй, арьяатанай шэнжэтэй «герой байгаагүй» гэжэ саашань нэмэнэ.

«Рэмбын» дүрсэ соо мүнөөнэй американ захиргаанай политическэ шэглэл харуулаг- дана» гэжэ «ногоонтоной» партиин орган «Грюнен» газетэ бэшэнэ. «Баруунай ба зүүнэй оронуудай хоорондохи холбоо ба- рисаае таһалха һэдэлгэтэйгээр «Рэмбо» хэг- дээ. Никарагуада, Ливидэ болон бусад дэл- хэйн районуудта США-гай хэжэ байһа булимтархы ябуулгануудые эртээнһээ зүб түүлхые «Рэмбо» оролдоно. «Рэмбо» хадаа олон түмэниие бузарлажа байһан виру 80-яад онуудай фашизм гээшэ» гэжэ авто онсолон тэмдэглэнэ.

«Хүнэй сэдьхэл, абари зан тушаа үгэ ехээр хэлэхэ дуратай энэ гүрэндэ, ФРГ-д хайшан гээд иимэ фильм экранда гарга гээшэб? — гэһэн асуудал газетэ табиха ёһоороо табина. «Хүнэй нэрэ хүндэ ойро хүртэшэгүй. Тэрэниие хүндэлхэ ба хамгаал- ха хэрэг — гүрэнэй засагай зургаануудa нангин уялга мүн» гээд ФРГ-гэй Үндэһэ Хуулиин 1-дэхи статья дотор хэлээтэй д- римтэй «Рэмбын» номнол зүрюу харша. «Но- гоонтон ой» орган энэ лентые саашадан харуулхые ори таһа хорихо тухай эрилт табина.

Е. ОСТАШКОВ.
(АПН).

«ВРАЧ БОЛОХЫЕ ХҮСЭНЭБ»

Азиин, Африкын болон Латиин Америкын 62 оронһоо 900 шахуу басагад жэл бүри СССР-эй дээдэ һургуу- нуудые дүүргэжэ, врачнарай, багшанарай болон бусад мэр- гэжэлнүүдээр дипломуудые абадаг. Өөһэдынгөө мүнгөөр һургадаг студентнэртэ зо- рюулжа, Совет эхэнэрнүүдэй комитедэй жэл бүри үнгэргэ- дэг семинар дээрэ Харьковай медицинскэ институдай сту- дентка Сира Мамболтой уул- заа һэмди. Тэрэ Танзаниин эхэнэрнүүдэй холбооной гэ- шүүн юм.

— Колонизаторнуудһаа оро- ноо сүлөөлхын түлөө тэмсэл- дэ, 1954 ондо манай орондо эхэнэрнүүдэй хүдэлөөн мүн- дэлһэн юм,— гэжэ Сира хөө- рэнэ.— Эрэшүүлэй хэрэг гэ- жэ политикын тоологдодог дээрэһээ тиихэдэ үсөөн эхэ- нэрнүүд энэ тэмсэлдэ хабаа- диха аргатай һэн. Теэдшье манай ёһо заншалнуудаар эхэ- нэрнүүдэй эрхэнүүд айхаб- тар ехээр хизаарлагдадаг. Ба- сагадые 13—15 наһатайдань хадамда үгэдэг. Тиигэжэ үри хүүгэдээ хүмүүжүүлхэ, гэрэйн- гээ ажал эрхилхэ, поли дээ- рэ хүдэлхэ тоо томшогүй олон уялганууд тэдэнэртэ то- хогдодог. Гэр бүлэ бүхэн дүр- бэнөө үсөөн бэшэ үхибүүдтэй байдаг, тиихэдэ социална туһаламжа огто үгы. Эжыгээ һанаандаа оруулхадаа, уйла- ха дурамни хүрэдэг. Би гэр бүлэдөө хоёрдохи үхибүүниинь байһанби. Харин минии түрэ- хэдэ, эжымни оройдоол 15 на- һатай байгаа. Хүшэр хүндэ ажалһаа боложо, тэрэ 35 хүрэ- хэдөө, түлөөр хүгшэн шэн- гээр харагдадаг болоо һэн.

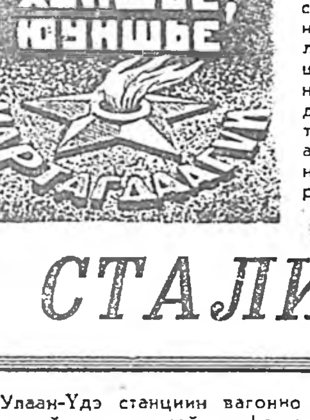
Манай ороной колониальна байдалһаа сүлөөлэгдэжэ, со- циалис шэглэлэй замда оро- ходо, Танзаниин эхэнэрнүү- дэй хуби залан хубилаа. Тэ- дэнэртэ эрэшүүлтэй адли хүү- лита эрхэнүүд олгогдонхой. Тиигэбэшье урданай мунхаг ёһо заншалнууд эдэ эрхэнүү- дые бэелүүлгэдэ мүнөө боло- тор һаад түбэг болодог зан- даа. Эхэнэрнүүдтэ олгогдо- һон эрхэнүүд болон арга бо- ломжонуудай бодото дээрээ бэелүүлэгдэхын тула бүхы юумэ хэхэ гээшэ Танзаниин эхэнэрнүүдэй холбооной шу- хала зорилгонуудай нэгэниинь мүн.

Арадай гэгээрэлые хүгжөөн- гүйгөөр шэнэ байдал, шэнэ общество байгуулжа болохо- гүй. Энээниие Танзаниин хүн бүхэн ойлгодог. 70-аад онууд- һаа хойшо ехэ хүн зоной дун- да үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябa- далтай тэмсэл хэнэбди. Үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадалые усадхаха ба бүгэдэ нийтын эхин һуралсал нэбтэрүүлхэ талаар ябуулгын түлөө 1973 ондо Танзани ЮНЕСКО-гэй Н. К. Крупскаягай нэрэмжэтэ шан абаа һэн. Хүн зоной үзэг бэшэг мэдэлгын талаар бидэ мүнөө Африка соогоо түрүүшын һуури эзэлдэг бай- набди.

Үзэг бэшэгтэ һураһан хүн бүхэн, тэрэ тоодо гэрэй эзэн эхэнэрнүүдшье энэ ябуулгада хабаададаг. Тиихэдэ мэдсэгт- рагаар хүдэлжэ байхадаа, бишье ехэ хүнүүдые бэшэхэ, уншажа һургадаг һэмби.

Танай орондо һураха арга боломжо олгодог байһаниинь ехэ туһаламжа болоно гэжэ манай студентнэр тоолодог. Танзаниин мянгаад шахуу мэргэжэлтэд СССР-тэ дээдэ эрдэмтэй болоо гэжэ би мэ- дэнэб. Тэдэнэй хахад хубинь эхэнэрнүүд,— гэжэ Сира Мам- бол хөөрөөнэйнгөө түгэсхэлдэ хэлээ һэн.

Надежда ФЕКЛЮНИНА.
(АПН).

СТАЛИНГРАДҺАА БЕРЛИН ХҮРЭТЭР

Улаан-Үдэ станциин вагонно депогой кадрнуудай таhагта И. В. Максимовай ажалай намтар тухай хөөрэhэн документнүүд гамтайгаар хадагалагдажа байдаг. ФЗУ дүүргэhэнэй hүүлээр, 1939 оной февральhаа 1940 оной февраль болотор Иван Максимов Улаан-Үдын станцида вагонно мастераар хүдэлөө юм.

1942 оной март hарын эхеэр Иван Максимов Совет Армида алба хэхээ мордобо. Саперно батальондо hуралсал гараха үедөө И. Максимов hүбэлгэн бэрхэ, зоригтой сэрэгшэ болохо байhанаа харуулhан байна. «Ами бэеэ гамнангүй фашистнуудые hүнөөхэб» гэжэ дайнда мордохынгоо урда тээ сугтаа хүдэлhэн нүхэдтөө үгэhэн шахаа тангаригаа тэрэ досоогоо ходо шэбшэжэ ябадаг hэн.

Буряадай АССР-hээ, Эрхүүгэй болон Шэтын областьнуудhаа суглараhан сэрэгшэ хүбүүд 1942 оной зун фронт мордобо. Тэдэнэй эшелон үдэр hүнигүй, ургэн ехэ оронойнмнай талаа дайдые гаталан, баруун тээшээ шуумайба. Нэгэ hүни Волго шадарай станци дээрэ эшелон тогтошобо.

Эшелонhоо бууhаар лэ, сэрэгшэд добтолжо байhан фашис сэрэгүүдтэй тулалдахэ баатай болобо.

Иван Максимовай алба хэhэн ротодо талын дундахи чалуу гүбээе хамгаалха захиралта үгтэhэн байгаа. Сэрэгшэд доро дороо окопуудые малтажа, дайсаниие угтахаяа бэлдэбэ.

Эртэ үглөөгүүр: «Рус, добтолгодо орохомнай! Бэеэ тушаагты!» — гэжэ байжа гитлеровецүүд хахир муухайгаар хашхаралдажа захалба. Харюудань: — «Батальон, урдаhаань сохихоёо бэлдэ!» — гэhэн захиралта манайхидта үгтэбэ.

Гитлеровецүүдэй 13 добтолго ротын сэрэгшэд тэсэжэ, нэгэшье алхам гэдэргээ сухараагүй бэлэй. Иван Максимов дайсанай арбаад сэрэгшэдые hүнөөгөө hэн. Энээнэй удаа болоhон байлдаануудташье тэрэ шэн зоригтой сэрэгшэ байhанаа гэршэлээ юм. Командирай дурадхалаар Иван Максимов тагнуулшадай тусхай ротодо алба хэдэг болобо. Байлдаануудта хабаадахаhаа гадна энэ ротодо ерэhэн сэрэгшэд тагнуулай дүй дүршэл шудалдаг байгаа. Тиигэжэ И. В. Максимов «хэлэ» бэдэрхэ, бариха, фронтын лини гаргаха арга шадабаритай болоhон юм. Нүхэдтөө хамта И. Максимовай оложо асарhан «хэлэнүүд» манай командованида хэрэгтэй мэдээнүүдые нэгэнтэ бэшэ дуулгаhан байха.

...Дайсанай урда захада тагнуул хэхэ даабари абаhан И. Максимов түрүүтэй бүлэг тагнуулшад хуушан окоп соо оронхой хэбтэнэ. Үндэрые эзэлhэн немецүүд добтолхоёошье hананагүй хэбэртэй. Манайхинайшье зүгhөө абяа шэмээ гаранагүй.

Немецүүдэй эзэлжэ байhан үндэртэ дүтэхэнэ, саhатай нэгэ хонхосог соо, «Максим» түхэлэй пулемедой хэбтэхые Иван дурамбайгаар харажархиба. Пулемедой расчет үсэгэлдэрэй тулалдаанда алуулшоо хаш. Үдэшэлэн нейтральна газар дээрэhээ энэ пулемет шэрэжэ асарха байна гэжэ тэрэ шиидэбэ.

Үдэшэлэн харанхышаг болоходо, маскхалаадаа үмдэжэ: — Юумэнэй болоо hаа, пулемёдоороо халхалаарайгты,— гэжэрхёод, доошоо мухаришаба. Пулемедто дүтэлхэдэнь, фашистнууд нэрэ hурагүй буудажа эхилбэ. Тиихэдэнь Иван буудуулhандал унаад, хүдэлэнгүй хэбтэбэ. Пулемедhоо минии гурбан метрэй зайда удаан хэбтэжэ, харанхы болохые хүлеэбэ. Дааража эхилбэшье hаа, хүдэлбэгүй. Гэнтэ бүри ойрохоно хоёр немец бии болошобо. Нэгэнниинь Иванай дэргэдэ ерээд, валенкыень тайлажа абаха hанаатай, хоёр гараараа татаба гээшэ. Иван гарhаань саб шүүрэжэ, бэе тээшээ тэрэниие шууд угзаржархихадань, немец айhандаа мэдээ алдан унашаба. Нүгөөдэнь гүйжэ арилшаhан байгаа. Тиигэжэ Максимов пулемедой орондо «хэлэ» асараа бэлэй.

Хойто үглөөгүүрынь полкын командир Максимовые дуудаад:

— «Хэлэ» асарhанайшни түлөө магтанаб, теэд шухала хэрэгтэй бэшэ hаань, аза талаангаа туршажа үзэhэнэй үлүүл даа,— гэжэ хэлэбэ.

— Валенкамни хайратай байгаа, нүхэр полковник,— гэжэ Иван энеэбхилэн харюусаа бэлэй.

Командованиин зууршалгаар 1942 оной үбэл, Сталинград шадар И. Максимов «Шэн зоригой түлөө» медаляар шагнагдаhан байна.

Оло дахин И. В. Максимов «хэлэй» урдаhаа хараhан байха. Шуhата тулалдаануудта тэрэнэй эрэлхэг зориг, дайшалхы шадабаринь хатуужаа. 115-дахи үндэр гэжэ нэрлэгдэhэн Сталинград шадарай нэгэ добые совет сэрэгшэд эзэлээд байба. Соо буудуулhан манай холбооной сэрэгшэ гэнтэ Иван Максимовай окоп руу унашаба. Немец снайперэй ойрохоно байhые Иван мэдэжэ, анхаралтайгаар хараашалба. Тиин дайсанай окопуудhаа холо бэшэ үдхэн үндэр ногооной хүдэлхые адаглажархиба. Тэрэ дороо буудажа, тэндэ хороhон хоёр снайперые үгы хээ hэн.

...Нэгэтэ ротын командирhаа «хэлэ» асарха даабари абаhан тагнуулшад дайсанай зүг руу мүлхибэ гээшэ. Урдань минэ бэдэрдэг түхеэрэлгэ, хайша бариhан сапер мүлхинэ. Мүлхи мүлхиhөөр, немецүүдэй хооhон траншейдэ тэдэнэр тулашаба. Максимов, Абрамов, Плужников саашаа мүлхижэ, нэгэ дободо хүрэhэн байгаа. Гэнтэ добын саанаhаа сагаан дотор самсатай немец гарашаба. Халта зүг татажа хараашалhанай hүүлээр, тэрэ сэхэ Абрамовай урдаhаа даб гэжэ, тэрэниие эрид хүсэтэйгөөр сохижо унагаажархиба. Иван хэрсага мэтээр немец дээрэ буужа, газарта унагаан, дээрэhээнь дараба. Плужников немецэй ама руу бүд шэхэжэ, Абрамов гарыень хүлиhэн байгаа. Энэ «хэлээз» командованида тушаагаад, амаржа хэбтэhэн тагнуулшадые нэгэ сэрэгшэ hэрээбэ:

— Ямар «хэлэ» асарhанаа мэдэнэ гүт?

— Үгы. Ямар?

— Обер-лейтенант, ротын командир, үшөө боксер байгаа. Тэрэниие армиин штаб абаашаа.

1943 оной октябрь hарада гвардейскэ наймадахи армиин сэрэгүүд Днепр мүрэндэ хүрэжэ ерэбэ. 29 сэрэгшэд, тэрэ тоодо И. Максимов, Днепропетровск шадар Днепр мүрэниие эгээн түрүүн гаталха хүсэлтэй байhанаа мэдүүлhэн байна. hүниндөө баруун эрьедэнь гаража, тэндээ бухөөр тогтохо захиралта тэдээндэ үгтэhэн байгаа.

Баруун эрьедэ хүрэжэ ябатарнь, фашистнууд буудажа оробо. Онгосонуудаа орхижо, мүльhэн хүйтэн уhан соо тамаран, баруун эрьедэ гарахадаа, хэдыхэн лэ сэрэгшэд амиды үлэhэн байба. Гранатануудые шэдэжэ, немецүүдэй урда захын траншей руу сүмэрэн ороод, гол хүсэнүүдэй ерэтэр, тэндэhээ сухаряагүй hэн. Манай сэрэгүүд энэ үедэ ондоо тээ шанга сохилто хэжэ, Днепропетровск хотые сүлөөлhэн байна.

Энэ хотын ехэнхи гэр байрануудые фашистнууд hандаргаhан, галдаhан байгаа бэлэй. Автомадаа гартаа барьяад, үйлсөөр гэшхэлжэ ябатараа, Иван Максимов үбгэн хүгшэн хоёрые харажархиба. Тэдэнэй хажууда ошоходонь, үбгэн иимэ юумэ хөөрэбэ гээшэ. Дайнай эхиндэ, фашистнуудай добтолжо байха үедэ, манай сэрэгүүд гэдэргээ сухарин, энэ хотын үйлсэ, гэр бүхэнэй түлөө тулалдажа, тоо томшогүй дайсанда түригдэ түригдэhөөр, Днепр мүрэндэ хашагдашоо бэлэй. Эдэ хүгшэдэй гэртэ хүү шуhан болошонхой, хахархай гимнастеркотой манай сэрэгшэ гүйжэ ороод, Улаан туг hарбайн:

— Эсэгэ, полкымнай туг хадагалыт даа. Өөhэдынхидтөө хүрэхэ аргамни үгы... Бидэ hөөргөө бусахабди,— гэжэ хэлээ hэн.

— Хүндэтэ хүбүүдни, энэл даа, полкын туг...— гээд, баярлаhандаа үбгэн ондоо юушье хэлэжэ шадаагүй бэлэй.

Эрэлхэг зориг, баатаршалга гаргаhанайнгаа түлөө отделениин командир Иван Максимов Улаан Одоной орденоор тиихэдэ шагнагдаа.

Дайнай харгынуудта гайхалтай ушарнууд боложол байдаг гээшэ. Запорожье хотоhоо гитлеровецүүдые намнаhанай hүүлээр совет сэрэгшэдэй түрүү подразделенинүүд үйлсөөр гэшхэлэн ябаба. Гэнтэ нэгэ залуу басаган Максимовай хажууда гүйжэ ерээд: «Манайда ошоёбди, танда бэлэг бии»,— гэжэ хэлэбэ. Гайхабашье, сэрэгшэ тэрэниие дахан ошобо. Хүндөөр үбшэлhэн эжытээ хоюулаа хотынгоо сүлөөлэгдэхые хэр зэргэ хүлеэhэнээ Таня басаган зуурандаа хөөрэбэ.

Хэбтэhэн орондонь Иван Максимовай дүтэлхэдэ, баярлаhандаа бархираhан эхэнэр гарыень абажа, хасартаа нэнгүүлээ hэн. «Запорожидо эгээн түрүүн ороhон Улаан Армиин сэрэгшэдэ» гэжэ угалзатуулhан бэшэгтэй алшуур тэрээндэ бэлэглээд, эхынь адрес hуража абаhан юм.

Домна Дмитриевна Максимовада хүбүүнэйнь баатаршалга тухай украин басаган Таниин бэшэhэн тухай Иван Максимов hүүлдэ мэдээ hэн. Энэ бэшэгынь районно газетэдэ толилогдоhон байна.

1-дэхи Белорусска Фронтын зэргэдэ И. В. Максимов Белорусси сүлөөлэлсэhэн, удаань Польшын газарhаа фашистнуудые намналсаhан намтартай.

Познань хотые сүлөөлхын түлөө тулалдаанай үедэ, бордоhото харанхы hүни манай тагнуулшад Варта мүрэн дээгүүрхи түмэр харгын хүүргэдэ дүтэлбэ. Хүүргэдэ арай хүрэнгүй ябатараа, Максимов газар доро ороhон нэгэ нүхэ харажархёо hэн. Сэрэгшэ Сопинтой хамта гэшхүүрээр аргаахан доошоо орожо, фонариин hулахан гэрэлдэ ханада малтагдаhан нүхэн соо пирамида болгоод орхиhон автомадуудые тэрэ обёорбо. Уданшьегүй ахалагша сержант Дамчеев, гвардиин рядовойнууд Вольский, Солодовников, Тацкий гэгшэд орожо ерэбэ. Ханада үшөө нэгэ үүдэн харагдаба.

— Фашистнууд эндэ байна ёhотой,— гэжэ үүдэн тээшээ заан, Максимов бэшэндээ аргаахан хэлэбэ.

Үүдыень дэлгээжэ нээхэдэнь, гитлеровецүүд унтажа хэбтэбэ.

— Хенде хох! — гэжэ захираад, Максимов автомадаа тэдээн тээшэ залаба. Тагнуулшад шиидшье гүүлэнгүй, арбан хоёр немецүүдые барижа хүлеэд, ротодоо туужа асараа бэлэй.

Берлин шадар хэды шанга байлдаануудай болоhониинь мэдээжэ. Иимэ нэгэ байлдаанай үедэ Максимовhаа хэдэн метрэй зайда зогсоhон генерал Глебовэй хажуудахана фаустпатрон тэhэржэ, гал дүлэн соробхилшоо hэн. Тэhэрэлгын долгиндо сохюулан, генерал газарта унашаба.— Нүхэр генерал,— гэжэ Максимов тэрэниие мүрhөөнь hэжэрбэ. Теэд генерал Глебов контузи абаhан байгаа. Иван генералые тэбэреэд, гэдэргээ сухарижа захалба. Энэ үедэнь манайхин буудажа, фашистнуудшье тэрьелhэн байгаа.

Илалтын hүүлээр Иван Максимов генералтай дахин уулзаhан юм. Шангаар тэбэреэд: «hайнши даа, дүү хүбүүн, ами наhыемни абарааш».— гэжэ тэрэ аалиханаар хэлээ бэлэй.

Рейхстаг шадарай байлдаанда гвардиин ахалагша сержант Иван Максимов бүри үхибүүн шарайтай эдир немец хүбүүхэниие урдаа харахадаа, хайрлаад, буудангүй орхихо байна гэжэ hанахадань, тэрэнь хутага гаргажа Иванай гарые хадхаба. Тиихэдэньшье буудангүй, хүбүүнhээ саашаа болохо гэхэдэнь, тэрэнь габшагай түргэнөөр хоёрдохиёо хадхажа үрдибэ. Эгээл энэ үедэ Максимовай нютагайнь дайшалхы нүхэр Бата Дамчеев хүрэжэ ерээ hэн... Өөрөө шархатаhаншье hаа, Бата Иваниие гар дээрээ үргэжэ, медсанбат абаашаа бэлэй. Илалтын үдэрые Иван Максимов госпитальдо угтаhан юм.

Аймшагтай дайнай харгынуудаар Сталинградhаа Берлин хүрэтэр И. В. Максимов гэшхэлhэн байна. Шэн зоригто тагнуулшанай баатарлиг дайшалхы замые Эхэ оромнай үндэр шагналнуудаар тэмдэглээ. Алдар Солын бүхы шатын орденуудта, Улаан Одоной ордендо, олон медальнуудта совет сэрэгшэ хүртэhэн байна. 1946 ондо нютагаа бусажа, Улаан-Үдэ станциин поезднуудые хангадаг мастераар, ахалагша кондуктораар хүдэлөө. Иван Васильевич 1984 оной сентябриин 30 да наhа баража, Нижнеудинск хотодо хүдөөлүүлэгдэнхэй.

Д. ЦЫРЕНОВ.

ОРОЙДОО ГУРБА ТЭМДЭГЛЭ

Надежда Максимовна Хамаганова Улаан-Үдын гла тамтда телеграфистаар 1940 ондо хүдэлжэ эхилээ hэн рин 1943 онhоо Совет Армида алба хэhэн. Удаань ондо дахинаа телеграфист боложо, тус почтамтда хү байна. Гурбан эдэ тэмдэглэл Надежда Максимовнагай шалхы болон ажалайнь намтарые гэршэлhэн үнэмшэлг лоно. 17 наhатайhаа почтамтда хүдэлжэ ябаха үедөө хеэ холбооной техникум заочноор дүүргэhэн юм.

Мэнэ hаяхан баяр ёhололой оршон байдалда Эсэгэ ноо Хамгаалгын дайнай II шатын орден, «Эсэгэ Ороно гаалгын Агууехэ дайнай 40 жэл. Дайнда хабаадаг гэhэн медаль Н. М. Хамагановада барюулагдаба. басаганай hайн дураараа фронт ошоhон сагhаа хой жэл үнгэрөө. Тиихэдэ юрын буряад басаган меди сестрануудай курса дүүргэhэнэйнгээ удаа Белорусси раинын фронтнууд дээрэ полевой госпитальнуудта таhан сэрэгшэдые аргалаа. Заримдаа агаарhаа хас тай самолёдуудай госпитальдо хэбтэhэн сэрэгшэдые бодохо, буудахадань, тэдэнээ абархын хойноhоо ехэ долго гаргадаг байгаа.

— Үнгэрhэн тэрэ муухай шуhата дайнай жэлнүүдэ нахадаа, тэрэ хас тамгата самолёдууд нюдэндэмни шьеб үзэгдэхэдэл гээд, ара нюргаарни хүйтэ даадаг гэжэ Надежда Максимовна хөөрэнэ.

Фашис Германиие илаhанай hүүлдэ медицинскэ Надя Хамаганова Забайкалиин фронтдо албаяа ург лүүлээ hэн. Хоёр дайнай фронтнууд дээрэ үнэн сэхэ баяа дүүргэhэн Надежда Максимовна Эсэгэ Ороноо гаалгын II шатын орденоор, «Дайшалхы габьягай «Германиие илаhанай түлөө», «Японие илаhанай гэhэн медальнуудаар шагнагданхай тоонто нютагаа ерэhэн юм.

Дайнhаа ерэhэн жэлдээ нүхэр Хамаганова тэрэ хүдэлмэридөө — почтамтда телеграфистаар хүдэлжэ бэлэй. Тиин эндээ телеграфистнуудай бригадираар, графна участогай начальнигаар олон удаан жэлнүүдтэ жэ гараа. Мүнөө 63 наhатай болоhон Надежда Макси Урдынхидаал мэтэ түрэл коллективтээ хүдэлжэ яба өөрынгөө ажалай баян дүй дүршэлдэ залуушуулые хын хойноhоо ехэ оролдолго гаргадаг. Тэрэ нэгэ ко тивтэ хүдэлжэ эхилhээр 44 жэлэйнгээ ойе hаяхан лэбэ. Коммунис ажалай ударник, эрхим hурган хүмү лэгшэ болоhон Н. М. Хамаганова 42 жэлэй туршада эй гэшүүнэй уялгые үнэн сэхээр дүүргэжэ, олоной ажалай эрхим жэшээ харуулжа ябана гээшэ.

Б. СОТН
дайнай, ажалай ветер

ТУҺАЛАМЖА БОЛГОЖО...

Июниин 1-дэ, Үхибүүдые хамгаалха уласхоорондын үдэртэ, «Спортлотогой» лотерейн тусхай тираж үнгэргэгдэжэ, биледүүдые худалдажа олдоhон олзо оршын хахад хубинь СССР-эй Улаан Хэрээhэнэй болон Улаан Хахад hарын бүлгэмээр дамжуулагдан, Африкын үхибүүдтэ туhаламжа болгон эльгээгдэхэ байна. Тиигэжэ Эб найрамдалай уласхоорондын жэлдэ «Спортлотогой» спортивно-тоото лотерей социальна хүгжэлтэ дэбжэлтын түлөө тэмсэдэг арадуудай хэрэгтэ өөрынгөө хубитые оруулха юм гээд майн 16-да Москвада болоhон пресс-конференци дээрэ мэдээсэгдээ.

15 жэлэй саана байгуулагдаhан сагhаа хойшо «Спортлото» олониитын физкультура болон спорт хүгжөөлгэдэ горитой туhа нэмэри хэдэг, спортивна барилгануудые, тэрэ тоодо үхибүүдтэ зорюулагдаhан барилгануудые бодхоолгодо ба hэльбэн шэнэдхэлгэдэ мүнгэ hомолдог юм,— гээд, СССР-эй Госкомспортын Спортивна лотерейн главна управлениин начальник В. Ивонин тэмдэглэбэ. Ойрын сагта «Спортпрогноз» гэhэн лотерей эмхидхэхэ тухай асуудал хаража үзэгдэхэ гээд мэдээсэгдээ. Футболой гү, али ондоошье мүрысөөнэй дүнгүүдые тэрээгээр таажа болохо юм. (ТАСС).

ПРАВДА БУР

Нэгэдэхи хуудаhанд мунист түрүү зэргэд ёhотой» — түрүү бэшэ эй обкомдо. «Туhалам сада» — В. Гармаевай «Үндэр баян ургасын — мэдээсэлнүүдэй су ри.

Хоёрдохи хуудаhан нэдхэн хубилалтын «Хуушанаа дабталга» — ведевэй, Д. Санжиева «Нюусань — ажалша — В. Багониной Арадай хиналтын тоо hунгалта. «Бүлэг эрхи дэлөө» — Л. Луговская тья. «Фермын хинагш бита». — Н. Светловой «Правда Бурятии» газ шэhэнэй hүүлээр.

Гурбадахи хуудаhа жэлнүүдэй узуурта. « түрүүшын ордентой — новай статья. Театр: нуудай урда тээ. «Н тухайгаа» — Л. Малы статья. Хилын саанаhа

Дүрбэдэхи хуудаhанд хаана hурахаяа орохо носхолнууд.

Сэнхир эк

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАМ

Москва. 9.00—«Врем — Мультфильм. 10.15 эй ГАБТ-ын духовой ментнүүдэй оркестр 10.35 — «В поисках к Гранта». 7-дохи сери. Шэнэ hонин (11.55 15.30 — Шэнэ hонин. Баримтата фильмүүд. «Шатарай hургуули». Мультфильмнүүд. 17.5 гентинын фольклорно лиин концерт. 18.25— тата фильм.

Улаан-Үдэ. 19.15 — фильм. 19.25 — «Байга дээсэлэй программа.

Москва. 19.45 — «М — түби дэлхэй дээрэ. Ажалша коллективэй далда коммунистнууда гэдэг түрүү үүргэ тухай — «Арбан хоёрдохи «Эб найрамдал болон шуул» гэhэн дамжуулг ра бүри гарадаг хабс 22.00 — «Время». 22.3 римтата фильм. 23.2 талья Герасимова 23.45 — «Мүнөөдэр—түб хэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАМ

Москва. 9.00 — гимнастика. 9.15 — Теле 9.35, 10.35 — Физика. класс. 10.05, 14.00 — хэлэн. 11.05 — СПТУ-гай шадта. Түүхэ. 11.35, Зоологи. 7-дохи класс. Баримтата фильм. 12 «Эжын hургууль». Совет поэзиин эрхим лэгшэд. 14.30 — «Д мандира дивизия». Ур ханай фильм. 16.00— hонин. 19.15 — Эб найр лай түлөө велосипедэ даан.

Улаан-Үдэ. 19.45 — холнууд. 19.55 — Эрхүүгэй литехническэ институтай дентнэрэй хөөр дуулал — Уласхоорондын ш (буряадаар). 20.50 — фильм.

Москва. 21.00 — « нойрсогты, багашуул Соносхолнууд. 21.25 — хэйн хүгжэмтэ соёлой hаа». В.-А. Моцарт. 22 «Время». 22.35 — «Посл визит» — уран hайханай

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

НЮТАГАЙХИДЫНЬ ҮДЭШЭБЭ

Доодо Бургалтайда сэрэгэй уялгата албанда мордохо хүбүүдые үдэшэлгэ hаяхан болобо. Дайнай болон ажалай ветерануудай зүгhөө Д. Б. Будаев, hургуулиин багша Б. Д. Бадмаев, эхэнэрнүүдэй соведэй түрүүлэгшэ А. Т. Бадмаева, парткомой секретарь Ванжилов гэгшэд hайн hайхан үгэнүүдые хэлэжэ, хүбүүдые амаршалаа. Мүн түрэлхидэйнь зүгhөө арбан нэгэн үхибүүдэй эхэ С. Гендунова В. Чондонов хоёр эхэ, эсэгын юрөөл үгэнүүдые хэлэбэ. Харин hургуулиин hурагшад ирагуу дуунуудаа, хатар наадаяа тэдэндэ бэлэг болгон бариhан байна.

Совет Армиин уялгата албанhаа бусажа ерэhэн, мүн албанда мордохоёо байhан хүбүүд сэрэгэй-спортивна мүрысөө үнгэргэжэ, шэнэ халааниинь Калашниковай автомат задалаад суглуулга, сагаалса буудалгаар ба хорото газhаа аршалха баг үмдэлгөөр илажа, тусхай шангуудта хүртэhэн байна.

Иигэжэ хүхюутэй зугаатайгаар, архигүйгөөр нютагайхидынь Бунеев, Цыдемпилов, Чондоков, Гендунов, Цыбенов гэгшэдые уялгата албаяа эрхим hайнаар дүүргэжэ ерэхыень үдэшөө hэн.

Д. БАДМАЕВ.

ТЭЭГДЫН ҺУРГУУЛИДА

Хориин районой Тээгдын hургуулиин hурагшад Хүрбын совхоздо эдэбхитэйгээр туhалдаг. hаяхан 9-дэхи классай hурагшад Хүрбэ голой хойто бэедэ оршодог эхэ хонидой байрада ошожо, хонишодто туhалhан байна.

Тэдэнэр хонидой, хурьгадай байрануудые сэбэрлээ, сагаадаа, шэбхэ малтаа. Мүн hолоомо зөөлсэhэн байна.

Тиихэдэ бага классуудай hурагшад совхозой нуга сабшалангай газарые сэбэрлэнгээ, түмэрэй хаядаhа суглуулжа тушааба.

hурагшад С. Доржиев, М. Мижитов, А. Закиров болон бусад энэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабадаба.

Ц-Х. ГОМБОДОРЖИЕВА,
хүдөө бэшэгшэ.

«АРБААД ЛЭ ХОНОГ ҮЛЭБЭ...»

футбол

СССР-эй суглуулагдамал командын футболистнууд Москва шадарай Новогорск гэжэ нэрэтэй hорилгын бааза дээрэ дэлхэйн чемпионадта бэлэдхэлээ дүүргээд, үсэгэлдэр Мехико хото зорижо, самоледоор ниидэбэ. Тэндэhээ манай команда Ирапуато хото ошохо юм. Эндэл Венгриин суглуулагдамал командатай июниин 2-то түрүүшынгээ уулзалга үнгэргэхэ байна. Манай футболистнуудай ямар саг үргэлжын номертойгоор дэлхэйн чемпионадта хабаадаха болоhониинь эсэслэн тодорхойлогдоо. Хорин хоёр футболистнуудай иимэ номертой байха гэбэл: Р. Дасаев — 1, В. Бессонов — 2, А. Чивадзе — 3, Г. Морозов—4, А. Демьяненко—5, А. Бубнов—6, И. Яремчук—7, П. Яковенко—8, А. Заваров—9, О. Кузнецов—10, О. Блохин—11, А. Баль—12, Г. Литовченко—13, С. Родионов—14, Н. Ларионов—15, Б. Чанов—16, В. Евтушенко—17, О. Протасов—18, И. Беланов—19, С. Алейников—20, В. Рац—21, С. Краковский—22.

Дэлхэйн чемпионадта хабаадаха Венгриин суглуулагдамал командын бүридхэл соносхогдобо. Эдэ хэд бэ гэбэл, воротарьнууд — П. Дистл, Сендреи болон Андруш, хамгаалагшад —Шаллаи, Гараба, Кардош, Петер, Л. Дистл, Чухаи, Рот болон Варга хахад хамгаалагшад — А. Надь, Детари, Ханнич, Богнар, Буча болон Й. Надь, добтологшод — Киприш, Эстерхази, Хайсан, Дайка болон Ковач. Венгриин командын бүридэлдэ хоёр суута футболист — Нилэши болон Теречик гэгшэдэй нэрэнүүдые олоногүйбди. Ушаэ юуб гэхэдэ, тэдэнэр хүл, мүсэеэ гэмэлтэhэн байна.

— Чемпионадай эхилтэр арбаад лэ хоног үлэбэ гээшэ. Тиимэhээ эдэ үдэрнүүдые ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэхэ, Мексикэдэ амжалта түгэсөөр наадаха коллектив байгуулха зорилготойгоор бэлэдхэлэй хүдэлмэри ябуулжа байнаб,— гэжэ СССР-эй суглуулагдамал командын ахамад тренер Валерий Лобановский ТАСС-эй корреспондентдэ мэдүүлhэн байна.— Энэ гү, али тэрэ футболистын хэр зэргэ бэлэдхэлтэй байhые сэгнэхэ аргам мүнөө дээрээ үгы. Юуб гэхэдэ, ахамад тренерээр hаяханэл томилогдоо бшууб. Намhаа гадуур СССР-эй суглуулагдамал командын футболистнуудтай мэдээжэ мэргэжэлтэд Н. Симонян, Ю. Морозов болон С. Мосягин гэгшэд хүдэлхэ байна. Сэхыень хэлэхэдэ, дэлхэйн чемпионадта дүүрэн дүрбэн жэлэй туршада футболистнууд бэлэдэдэг, шэлэн абалгын мүрысөөнүүдтэ хабаададаг гээшэ ааб даа. Теэд СССР-эй суглуулагдамал командын hүүлэй үедэ бирагүй наада харуулhанhаань уламжалан, чемпионадай гурбан недели болоод эхилхээ байхада, бүридхэлыень зарим тэды хубилгаха баатай болообди. Хамтын хэшээл, оролдолгоор футболистнуудай юрэнхы бэлэдхэл эрид hайжаруулха, дэлхэйн чемпионадай үедэ али бүхы талаhаа мэргэжэл, шадабари, бэлигээ харуулха арга боломжо олгохо ушартай бэлонобди. Энэ суглуулагдамал командын бүридэлдэ Киевэй «Динамын» аяар 11 футболист гэхэ гү, али эгээл эрхим наадаашадынь оруулагданхай гэжэ анхарба ёhотойт. Кубок эзэмдэгшэдэй кубогай түлөө бэе бэеэ ойлгон наададаг, бэлэдхэл түгэс футболистнууд байhанаа харуулаа. Тиимэhээл энэ командын олонхи футболистнууд СССР-эй эрхим командын бүридэлдэ оруулагдаа ха юм. Мүнөөшье эрхим hайн наада харуулха арга боломжотой гэжэ батлан хэлэхэ дүүрэн үндэhэтэйб. Дэлхэйн чемпионат дээрэ заримдаа аали намдуугаар, заримдаа hомон түргөөр добтолхо ушарнууд али олон болохо гэжэ hанагдана. Юрэдөөл, июниин 2-то Ирапуатода болохо уулзалга хүрэтэр бидэ хорин хоёр футболистнуудай дундаhаа эгээл эрхимүүдыень шэлэжэ, хоорондоо харилсаатайгаар наадхуулжа hургахын түлөө бүхы оролдолгоёо зорюулха байнабди. (ТАСС).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ороной суглуулагдамал командын гэшүүн Олег Блохин ниидэхынгээ урда тээхэнэ Түбэй телевидениин шэнжэлэгшэ Владимир Маслаченкотэй хөөрэлдэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

Спорт

ХОЁР ҮДЭРЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

hур харбалтаар «Динамо» бүлгэмэй России соведэй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Улаан-Үдын «Спартак» бүлгэмэй сагаалса дээрэ үнгэргэгдэжэ байна. Шэтын ба Куйбышевска областьнуудай, Тувын болон Буряадай АССР-нүүдэй суглуулагдамал командануудhаа гадна, манай республикын спортын хэдэн бүлгэмүүдэй, хүүгэдэй спортын hургуулиин, мүн Братск хотын 120 мэргэшүүл мүрысөөндэ хабаадана.

Мүрысөөн шэнэ гуримаар үнгэргэгдэнэ. Дүрбэн үдэрэй хугасаа соо М-2 упражнениеэр командануудай хоорондохи дүнгүүд согсологдохо. Харин табадахи үдэртэ түрүүлэн эрхим бэрхэ 12 мэргэшүүл хэабаха, удаань тэдэнэй дундаhаа 8-ниинь шалгаржа гараха. Илагша эдээн сооhоо тодоруулагдаха юм.

Түрүүшын үдэрэй дүнгүүдээр эрэшүүлэй дундаhаа Зүүн Сибириин технологическа институдай студент, спортын мастер Валентин Дархэнов 568 очкотойгоор эрхимлэбэ. Тэрэ 90 метрhээ харбахадаа хоёрдохи, 70 метрhээ мэргэлхэдээ 304 очко тудажа, нэгэдэхи hуури эзэлhэн байгаа. Шэтын областной соведэй харбагша, уласхоорондын классай спортын мастер Ким Дабаев Валентин Дархэновтай тэн адли очко абабашье, хоёрдохи hуурида гараба. Ким эгээл холын зайда 271 очко абажа, илаhан байна. Куйбышевhаа А. Ситников, А. Андренов (Улаан-Үдэ), Ц. Эрдынеев (Шэтэ), В. Дарханов (Улаан-Үдэ) гэгшэд удаадахи hууринуудые эзэлээ.

Хоёрдохи үдэр К. Дабаев хёрхо мэргэнээр харбажа, 50 метртэ 315 очко тудаад, урагшаа гараба. Эгээл дүтын зайда эрэшүүл ahala hайн үрэ дүнгүүдые туйлаа. «Спартак» бүлгэмэй түлөөлэгшэ А. Андренов 345 очкотойгоор түрүү hуури эзэлбэ. М-2 упражнениеэр К. Дабаев 1223 очко тудажа, түрүү hуури эзэлжэ ябана. А. Ситников тэрээнhээ 9 очкогоор гээгдэнэ. В. Дарханов 1196 очкотойгоор гурбадахи hуури эзэлнэ.

Буряадай республиканска соведэй суглуулагдамал командын гэшүүн, спортын мастер Лариса Савченко 70 болон 60 метрhээ харбахадаа, тус тустань 293 очко тудажа, урагшаа гараба. 50 метрэй зайда эршээ hуларуулаагүй. Тиигэжэ тэрэ 296 очко абаhан байна. Эгээл дүтын зайда hулашаг үрэ дүн (317 очко) харуулбашье, дүн хамта 1199 очкотойгоор түрүү hуури эзэлнэ.

Манай командын гэшүүн Софья Халудорова 60 метрhээ харбахадаа, 294 очко абажа эрхимлээ. Эгээл дүтын зайда Шэтын областной соведэй түлөөлэгшэ, спортын мастер Бадма-Ханда Абидуева 345 очко тудажа, онсо шалгараhан байна.

Хоёр үдэрэй мүрысөөнэй дүнгүүдээр С. Халудорова, Б. Абидуева гэгшэд удаадахи hууринуудые эзэлнэ. Спортын мастернууд Ю. Вареник (Куйбышев), В. Эрхитуева (Улаан-Үдэ), спортын мастерта кандидадууд М. Китаева (Тува), Е. Рудник (Братск), С. Ринчинова (Улаан-Үдэ) болон бусад ahala хёрхо мэргэнээр харбана гэжэ тэмдэглэлтэй.

Б.-М. ЖИГЖИТОВ.

ГТО-гой НОРМО ТУШААНА

Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ үнгэрhэн субботын, амаралтын үдэрнүүдтэ хүн зон олоороо сугларжа, физкультурнигай hайндэр үнгэргэбэ. hайндэртэ хабаадагшад, илангаяа Ленинэй орденто локомотив-вагон заhабарилгын заводой хүдэлмэришэд ГТО-гой зунай комплекс тушаалгаар hонирхолтой мүрысөө үнгэргэжэ, суглараашадай анхарал татаа. Эдэнэр 100 метрэй зайда урилдаhан, сагаалса мэргэлhэн, граната шэдэhэн, олоороо урилдаhан байна.

Заводой спартакиадын программаар үнгэргэгдэhэн мүрысөөнүүдэй дүн гаргахада, механическа цехэй команда түрүү hуури эзэлжэ шадаа. Локомотив хабсаралгын цехэй, мүн ахамад конструкторай таhагай командануд удаадахи хоёр hуурида гараhан байба.

Заводой спартакиадада тус предприятиин ажалай ветерануд эдэбхи, үүсхэлтэйгээр хабаадажа, өөhэд өөhэдынгөө командануудта шухала очконуудые асарhан байна. Ахамад конструкторай таhагай инженернүүд Владимир Талханов, Евгений Литвинов гэгшэд комплексын зүйлнүүдээр мүрысэхэдөө, олон очко абажа, командаяа удаадахи hуурида гаргалсажа шадаа. Мүн механическа цехэй хүдэлмэришэн Валерий Ведерников, электро-тухеэрэлгэнүүдые заhабаридаг цехэй хүдэлмэришэн Вера Плахоза гэгшэд мүрысөөндэ хабаадагшад соohоо түрүү hууринуудые эзэлжэ гараhан байна.

— ГТО-гой зунай комплекс тушаалгада заводоймнай бүхы коллективүүд хабаадалсажа, хоорондоо ёhотой гэгшын шанга тулалдаатай мүрысөө үнгэргэжэ гараба. Комплексын арбан нэгэн зүйлөөр мүрысөөнүүдые үнгэргөөд байнабди. Мүрысөөнүүдэй дүн согсолжо үзэхэдэ, мүнөөдөө механическа цехэй команда түрүүлжэ ябана,— гэжэ заводой спортын клубай инструктор, СССР-эй спортын мастер Валерий Дарбаков хөөрэнэ.

Хори гаран командаhаа бүридэhэн ордено заводой хүдэлмэришэд hаяар баскетболоор, футболоор, волейболоор, хүнгэн атлетикээр олон тоото мүрысөөнүүдые зунай hарануудта үнгэргэхэ юм. ГТО-гой зунай комплексын дүн октябрь hарада гаргагдажа, эрхимлэhэн команда, спортсменүүдтэ үнэтэ бэлэг, грамота, дипломууд барюулагдаха юм.

Т. БАДМАИН.

Редактор
Р. Б. ГАРМАЕВ.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС 670000

УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРАШВИЛИ, 23, редактор—2-50-96, приемная—2-54-54, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора—2-62-62. отв. секретарь—2-50-52, секретариат—2-66-76, отделы: партийной жизни—2-34-05, пропаганды—2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства—2-64-36, 2-63-96, советского строительства и быта—2-69-58, культуры и школ—2-60-21, 2-57-63, информации—2-60-91, переводов—2-54-93, писем и сельдоров—2-67-81, корректорская—2-33-61, выпускающие — 2-35-95 отдел объявлений—2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ ул. Ленина 35. Н-04548. Заказ № 118. Индекс 04609